

RAMP

2010/2011

EKSPERIMENT:

teeme kõige noorema Vanemuise näitleja vanaemaks.

KÖÖGINURK

ehk kuidas valmib lavasöök ja -jook

KANGED NAISED

KOSTÜÜMIDE
VARJUS

OTT SEPP-

lõngusest kõrvaltegelane, kes kipub meelde jääma.

Atlan Karp:

„Operisolist laulab ka reaktiivlennuki mootorist üle.“

Hayley Blackburn:

„BALLETT ON OHTLIKUM KUI JALGPALL!“

KOLLASE KASSI suvekool

Värske repertuaari- ülevaade

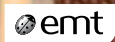
OTT SEPP - LÖNGUSEST KÕRVALTEGELANE, KES KIPUB MEELDE JÄÄMA	3
DRAAMALAVASTUSED	10
EKSPERIMENT - TEEME KÕIGE NOOREMA VANEMUISE NÄITLEJA VANAEMAKS	18
ATLAN KARP: „OOPERISOLIST LAULAB KA REAKTIIVLENNUKI MOOTORIST ÜLE.“	24
MUUSIKALAVASTUSED	32
KANGED NAISED KOSTÜÜMIDE VARJUS	40
BALLETISOLIST HAYLEY BLACKBURN: BALLETT ON OHTLIKUM KUI JALGPALL!	46
TANTSULAVASTUSED	54
KÖÖGINURK EHK KUIDAS VALMIB LAVASÖÖK	60
KOLLASE KASSI SUVEKOOL	66
NOORTETÖÖ	70

Address:
Teater Vanemuine
Vanemuise 6
51003 Tartu

Piletid:
744 0165
kassa@vanemuine.ee
Piletimaailm
Piletilevi
Ticketpro

www.vanemuine.ee

Hooaja peasponsor

Aasta toetaja

Aasta toetaja

Ametlik autopartner

autospirit

Fotode autorid: Alan Proosa, Toni Härkönen, Andrus Kannel, Priit Mürk, Rena Puusep, Max Prohhorov, Lauri Kulpsoo, Katrin Paas, erakogud.

Kujundus: Aide Eendra

RAMP

(pr.rampe) – rambi, rampi
– lavapõranda eesserv koos valgustusseadmetega
– kaldtee eri kõrgusel olevate sõiduteede vahel nt. mitmekorrukselistes garaažides
– laevalt allalastav sild autode, laadurite jms liikumiseks kaldalt laevale ja vastupidi
– liiklemist võimaldava kallakuga ehitis kahe eri tasandi vahel (nt metroos, ka rularamp)
RAMP – ramba, rampa vettinud puunott (sõimusõna) – eide-ramp ei anna süüa. Rampraske, rampväsinud.

Tere,

Sõnal ramp on päris palju tähendusi, mis puudutavad elu erinevaid valdkondi ekstreemspordist teatrini. Nüüdsest alates lisandub nendele tähendustele veel üks. RAMP on Vanemuise teatri noorteaajakiri, mis ilmub korra aastas hooaja alguses ja mille päris-päris esimest numbrit Sa just käes hoiad.

Ah et miks just RAMP? Teatris tähistab see sõna lava eesosa koos valgustusseadmetega. Kuid rambi tähendus teatrimaailmas on tegelikult palju laiem. Rambivalgus on sireenlikult meelitava külgetõmbejõuga, pannes paljusid noori unistama näitlejaametist. Ramp on maagiline piir saali ja lava, publiku ja näitlejate vahel. Tänapäeva teatris astutakse sellest piirist muidugi sageli üle ja läbi – näitleja võib lavastuse käigus tulla saali ja saalisolija võidakse tõmmata lavale. Ometi jääb miski alatiseks näitleja ja publiku vahele, sest kui publik ja näitlejad täiesti ühte sulaksid, poleks ka enam teatrit. Meie kaanepoiss Ott Sepp ütleb nii: „Kui ei ole näitlejat, siis ei ole teatrit, näitleja ikkagi on kõige olulisem – kõik muud asjad võib ära kaotada, aga kui sa näitlejat lavale ei pane, siis teatrit ei ole.“ Ja eks tal ole ju õigus.

Aga milline paistab elu teiselt poolt rampi – lavalt vaadates? Mis teeb näitlejast Näitleja, lavastusest Lavastuse ja teatrist Teatri? Kuidas töötab näitleja, kuidas valmib lavastus ja kuidas sünnib teater? Nendele küsimustele otsib RAMP vastuseid. Mõned siin ajakirjas on, aga kõiki vastuseid ei leia me loodetavasti kunagi, sest siis kaotaks teater oma müstilisuse. Lisaks artiklitele, mis räägivad inimestest ja tööst teatris, leiad siit ajakirjast ka paljude Vanemuise lavastuste tutvustused. Kui need kõik vaadatud saavad, siis veel rohkem tutvustusi leiad aadressilt www.vanemuine.ee.

Head lugemist.

Teatris näeme!
RAMP!

Ave-Marleen Rei

ajakirja koostaja
Vanemuise pressiesindaja

Kui Vanemuise teatrimaja pikkades koridorides on kuulda eriti valju häält, siis võib kindel olla, et Ott on majja jõudnud. Otil on nimelt komme oma kolleege tervitada nii, et ta hiilib vaikselt juurde ja siis röögatab kõigest kõrist: „TERE!“. Ehmatuse on vältimatu.

OTT SEPP- lõngusest kõrvaltegelane, kes kipub meelde jääma.

Ott tahtis Tartusse tulla juba teatrikooli lõpetades. Siis soovitud kutset ei saanud. Ometi jõudis Tallinnas kasvanud Ott läbi Vanalinnastuudio ja Draamateatri tänu Ain Mäeotsale ikkagi ringiga Vanemuisesse. Enda sõnul on Ott teatrit teinud algusest peale. Päris sünnist saati ta laval muidugi ei käinud, aga üsna pisikesena läks õe eeskujul Pelgulinna rahvamaja näiteringi küll. Seal sai mängitud nii „Bullerby laste“ Ollet kui ka „Tom Sawyeri“ Tomi. Kogunes ka juba esimesi auhindu festivalidelt. „Õde ei olnud seal teatri-ringis eriti kaua, aga mina jäin tiksuma. Näiteringi juhataja vist jagas ära, et siit midagi tuleb. Ma ise tahtsin mingi hetk ära ka minna, aga tema ei lasknud, veenis mind jääma,“ meenutab Ott ise.

Õpetajaid ei seganud

Ott käis põhikoolis Tallinna Jakob Westholmi Gümnaasiumis. Ainetest sobisid talle enim keeled, aga tegelikult läks hästi ka matemaatikas. Seevastu keemia ei meeldinud kohe sugugi, sest see tundus täiesti ebaloogiline. „Olin keskeltläbi kolmeline, oivik kohe kindlasti mitte, aga tundi ma ei seganud - õpetajad ajasid omi asju ja mina omi asju, püüdsime teineteist mitte segada,“ räägib Ott kooliajast ja ei suuda eriti suuri pätitemperme meenutada. „Milleks pätti teha - see polnud ju kasulik, sellest poleks mingit tolku olnud. Poppi tegin küll kõvasti, ei viitsinud käia keemiaõpetajat vaatamas.“ Kuigi suuri pahandusi polnud, tõdeb Ott siiski, et Westholmi keskkooliosasse teda eriti ei tahetud. Niisiis hakkas ta mõnda teist kooli otsima ja leidis ajalehest Vanalinna Hariduskolleegiumi Gümnaasiumi, kuhu oli just tehtud teatriklass. „Mõtlesin, et oh lahe, prooviks, ja läkski kõik hästi!“ Vanalinna hariduskolleegiumi koolis tehti teatrit juba täitsa tõsiselt, õpiti tehnikat ja toodi välja ka lõpulavastus, milleks oli August Kitzbergi „Kolm suurt soovi“. „Seal ma mängisin sellist karakterit, mida hiljem olen ka sageli pidanud tegema - lõngusest kõrvaltegelane, kes kipub meelde jääma. See oli vägev.“

Pole kunagi vihastanud

Keskkoolist edasi ei näinud Ott küll muud teed, kui lavakunstikool. „Mõtlesin, et sealt edasi ikka lavakasse, kuhu mujale. Paljud ju tahavad hirmsasti näitlejaks saada, ma isegi ei tea, miks see nii on. Mul oli samamoodi, et ma pean saama sisse ja kui ma ei saa, eks siis vaatan edasi. Aga mul polnudki vaja kuhugi mujale vaadata, sain sisse. Elasin nende silmaklappidega edasi“, naerab Ott. Lavakunstikooli sisseastumiseksamitest Ott suurt ei mäleta: „Eelvoorus paugutasin oma luuletused, mis ma olin vanalinna

Lavastuses „Teatriparadiis“ sai Ott kehastada Theodor Altermanni, ühte Eesti teatri suurkuju, kes rajas koos Paul Pinnaga kutselise Estonia teatri ja oli selle andekamaid lavajõude.

„Hüppajad“ - Kosmonaut

„Lood Viini metsadest“ - Lihunik Havlitcheck

koolis selgeks õppinud, ära ja siis Ingo Normet käskis mul ühte luuletust hästi vihaseks lugeda. Küsis ka, et kas ma olen kunagi vihastanud ja mina vastasin, et ei ole, mitte kunagi. Aga ok, läksin sinna nurga taha ja tuln uuesti ja tegin hästi vihaseks ja ju ma siis tegin õigesti. Aga miks ma sisse sain, seda on Ingo Normet mulle ise hiljem rääkinud - üsna lõpus öeldi, et mängi 60-aastast inglise härrasmeest, kes kõnnib pargis ja kerjused on ümber. Ja ma ei teinudki muud midagi, kui ajasin selja sirgu ja kõndisin, kerjustele tähelepanu ei pööranud. Muidu on vist nii, et kui öeldakse, et mängi 60-aastast, et siis hakatakse sellist rauka kujutama. Mina seda ei teinud ja see rääkis minu kasuks.“ Lavakunstikooli

kõrvalt Oti sõnul millekski muuks aega ei jäänud: „Kui sa sinna lähed, seal oled ja seda tõsiselt võtad, siis sa ei teagi, mis välismaailmas toimub, selline sõjavägi. Ja ausalt - ei tundnud huvi ka, et mis seal välismaailmas toimub, sest koolis oli nii huvitav. Alles viimasel aastal hakkasid silmaklapid avanema veidi.“ Küsimusele, kas koolist saab teatris töötamiseks kõik vajalikku, vastab Ott, et muidugi mitte, aga ilma koolita on ka väga keeruline. „Koolis õpetatakse palju tehnikat ja käsitööd, mis on vajalik ja pigem teoreetiline. Aga sellist asja, et keegi ütleb, et vaata, kui sa nii teed, siis sa näitled hästi, seda ei ole. Kuidas hästi näidelda, seda ei saa õpetada, see tuleb töö ja elukogemuse käigus.“

Vanemuises saab ülbitseda

Aga miks töötab Ott, keda Tallinnaga seovad nii lapsepõlv kui erinevad teleprojektid, Vanemuise teatris ja Tartus? „Esiteks mulle meeldib Tartus olla ja teiseks Vanemuise teatris ma saan kõvasti rohkem ülbitseda, kui mõnes teises teatris - ma ei pea silmas muidugi niisama ülbitsemist, vaid oma arvamuse avaldamist loomingulistest küsimustest. Draamateatris olin ma lihtsalt mingi mutriku, sõnaõigust on Vanemuises palju rohkem, kui mõnes teises teatris.“

Seekord mitte lõngusest kõrvaltegelane, vaid südametemurdjast peategelane lavastuses „Don Juan“. Pildil koos Ragne Pekareviga.

Lisaks sõnaõigusele on Ott Vanemuises ka kõvasti tööd saanud rügada - seda nii näitleja kui lavastajana. Lavastaja ja näitleja tööspeetsiifika kohta ütleb Ott, et need on kaks väga erinevat asja. „Näitleja töö on luua roll ja lavastaja töö on panna need rollid omavahel hästi haakuma. Ja siis veel tuhat muud asja, mida lavastaja peab tegema.“ Küsimusele, et kumb on tähtsam, vastab Ott, et ikka näitleja: „Kui ei ole näitlejat, siis ei ole teatrit, näitleja ikkagi on kõige olulisem - kõik muud asjad võib ära kaotada, aga kui sa näitlejat lavale ei pane, siis teatrit ei ole.“

Koomiku koorem

Ott tõdeb mõningase kahetsusega hääles, et suur osa inimestest võtavad teda kui koomikut, ent raputab hetke pärast pead ja ütleb: „Las võtavad, jumala äge. Ma ei

hooli sellest suurt, ma ei mõtle, et see on mulle koorem - kui ma nii mõtleks, siis ma ju teeks kõik, et see nii ei oleks. Kui see teeb inimestele rõõmu ja ma oskan seda rõõmu teha, siis miks mitte? Lihtsalt vahel ma otsin hetki, et teha midagi muud ja ma naudin seda, kui inimesed saalis nutavad, rohkem, kui seda, kui nad naeravad. Minu välimuse ja publiku eelhoiakute tõttu on mul seda nuttu palju raskem saavutada, ent seda suurem on rahulolu, kui see ikkagi juhtub.“ Ott ise ootab teatrisaalis istudes ennekõike, et saaks ära unustada, et laval on kolleegid ja sõbrad, kellega koos pärast õlut võetakse. „Kui ma saan loosse nii sisse minna, et kõik muu ära unustan, siis VAU!“ Unistuste rolli küsimuse peale läheb Ott endast päris välja ja imestab, et keda see tegelikult üldse huvitama peaks, ent vastab lõpuks siiski: „Unistuste roll on selline, et ma ei tea veel, mis see on, aga kui ma olen selle ära teinud, siis ma saan öelda,

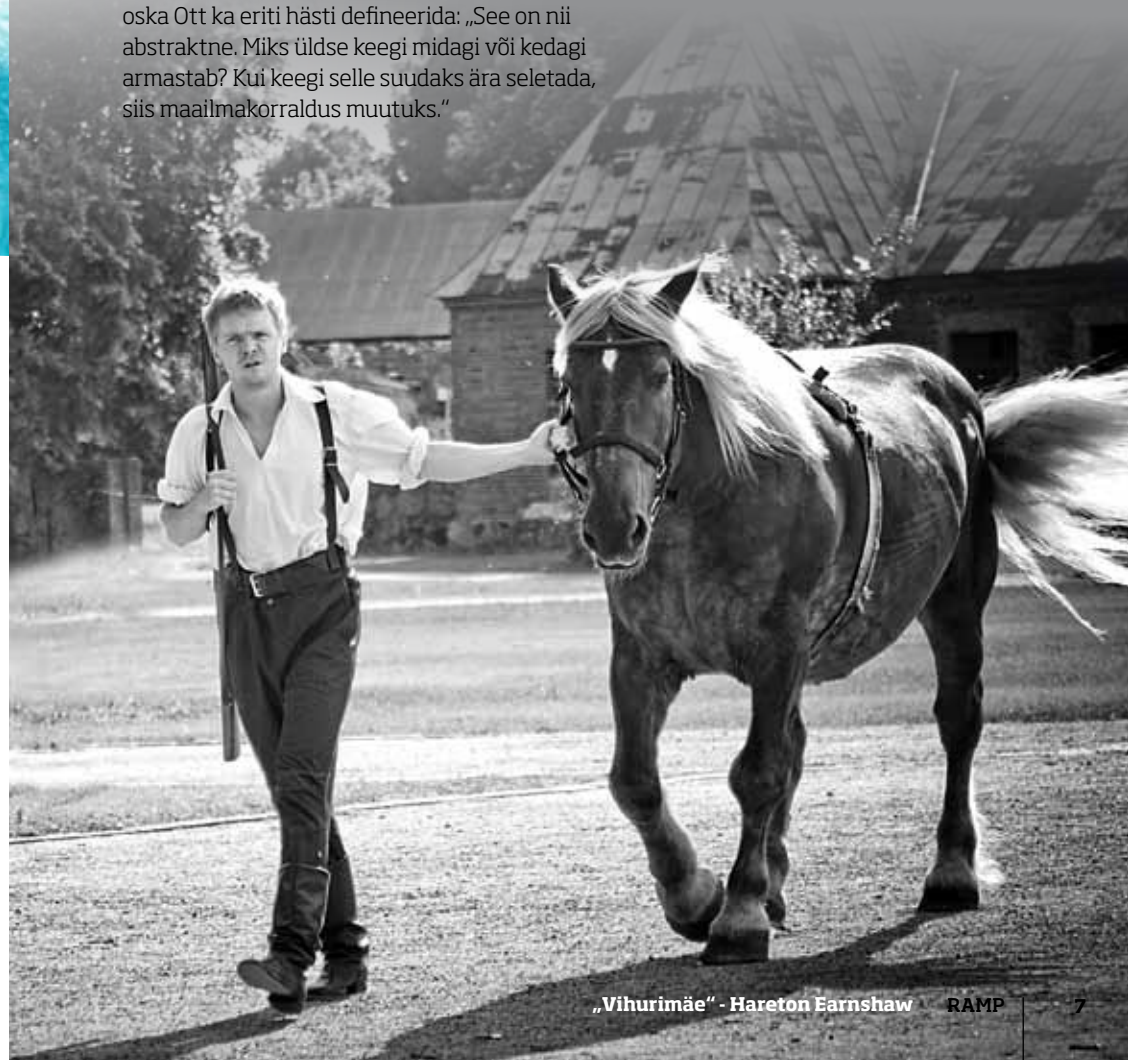
et just see oligi. Mingit suvalist Shakespeare'i ma siin nimetama hakata ei viitsi.“

Armastab, ei armasta

Mida Ott enda juures armastab või ei armasta? See küsimus muudab ta üsna mõtlikuks, paus venib pikale: „Mingi tahtejõu värk see on - ma ei saa sellest sotti, kohati ma suudan kõike ja järgmisel hetkel ei saa ma tehtud kõige elementaarsemaid asju.“ Kuid samas võib ta uhkusega tõdeda, et suitsetamise mahajätmiseks on tahtejõudu piisanud ja sellest pahest on ta juba kolm ja pool aastat prii. Oma teatriarmastust ei oska Ott ka eriti hästi defineerida: „See on nii abstraktne. Miks üldse keegi midagi või kedagi armastab? Kui keegi selle suudaks ära seletada, siis maailmakorraldus muutuks.“

Ott mängib kaasa lavastustes: „Kuningas Richard Kolmas“, „Don Juan“, „Sviit“, „Rumm ja viin“, „Tabamata ime“ ja „Härra Amilcar“.

Vanemuise repertuaaris on hetkel üks Oti lavastus - „Ninasarvik Otto“.

PILTMÕISTATUS

Ott Seppa tead Sa nüüd kindlasti nägupidi. Kui mitut Vanemuise meesnäitlejat Sa veel pildilt tunnend? Täida valged kastid.

Kui aga tahad teada, mis sellel pildil meestel viinapitside sees on, loe lk 60-65.

Sofi Oksanen

PUHASTUS

Draama kahes vaatuses

Tõlkija: **Kalju Kruusa**Lavastaja: **Liisa Smith** (London)Kunstnik: **Marge Martin**Osades: **Marje Metsur, Liisa Pulk, Maarja Mitt, Karol Kuntsel, Margus Jaanovits, Tarmo Tagamets** (Võru Linnateater), **Maarius Pärn**

Sofi Oksanen

Sofi Oksaneni, eesti juurtega soome kirjaniku, mitmeid auhindu ja kirklikku poleemikat pälvinud romaan „Puhastus” leidis ka Eestis elavat resonantsi.

Teose lavavariant ei ole aga romaani dramatiseering, sest antud juhul oli asjade käik vastupidine tavapärasele: esmalt valmiski näidend, mis Soome Rahvusteatri juba 2007. aastal suure menuga esietendus ning leidis siis koheselt tee mitmete teiste Soome teatrite lavadele. Alles pärast seda valmis autorile rohkelt kuulsust toonud romaan.

Tugevalt dramaatilise koega lugu võtab vaatluse alla sündmused Eesti lähiminekust (aastad 1936–1992). Postsovetlikus Eesti rannakülas saavad tormiliste

sündmuste kee- rises kokku kaks täiesti erinevat naist: kuuekümnene Aliide ning verinoor Siberist pärit Eesti päritoluga neiu nimega Zara. Mõlemal naisel on eri aegadel olnud kokkupuuteid nii vaimse kui füüsilise vägi-

vallaga. Pikkamisi meie ees lahti hargnevad minevikulood toovad päevavalgele ühe kava varjus hoiatud perekonnasaaga. Murranguliste ühiskondlike sündmuste foonil tõstatuvad olulised küsimused (sund)valikutest ja nende tagamaadest. Kas kunagi tehtud ülekohut on võimalik heaks teha, mõista ja andestada – olgu kannatajaks pooleks siis üks inimene või terve riik?

„Puhastuse” toob lavale Eesti päritolu Londonis töötav lavastaja Liisa Smith, kellele see on teine lavastus Eestis ja ka Vanemuises.

Esietendus 18. septembril 2010 Vanemuise väikeses majas

Etendused:

2010: 18.09. 19:00, 21.09. 19:00, 29.09. 19:00, 06.10. 19:00, 16.10. 19:00, 26.10. 19:00, 10.11. 19:00, 24.11. 19:00, 04.12. 19:00, 12.12. 19:00, 18.12. 19:00

2011: 12.01. 19:00, 26.01. 19:00, 04.02. 19:00, 11.02. 19:00, 13.03. 19:00, 24.03. 19:00, 01.04. 19:00, 17.04. 16:00

Dan Gordon

VIHMAMEES

MGMi filmi põhjal. Filmistsenaariumi autorid Ronald Bass ja Barry Morrow, stsenaarium põhineb Barry Morrow' jutustusel. Lavastusele on erilitsentsi andnud MGM ON STAGE, Darcie Denkert ja Dean Stolber.

Tõlkija: **Peeter Sauter**Lavastaja: **Georg Malvius** (Rootsi)Kunstnik: **Ellen Cairns** (Šotimaa)Osades: **Riho Kütsar, Aivar Tommingas, Ragne Pekarev, Marika Barabanštšikova, Robert Annus, Ao Peep**

Neli Oscarit võtnud filmiversiooni (aastast 1988) kaudu, milles peaosi kehastasid Dustin Hoffmanni ja Tom Cruise, laia maailma läinud lugu jõudis 2008. aastal ka teatrilavale. Londoni esmalavastuses mängis menukalt üht peaosadest veel üks filmistaar - Josh Hartnett.

Kuigi võib arvata, et Vihmamehest rääkiv film on jätnud oma jälje igapäevale, kes seda kunagi vaatama juhtunud, tuletame siiski meelde, millega tegu. On ärimees Charlie Babbit, enesekeskne ja isekas tüüp. Oma isa surmas ja sellega kaasnevas solliidses pärandis näeb ta eelkõige päästerõngast oma makseraskustele. Ootamatult aga selgub, et kogu raha on isa pärandatud hoopis teisele pojale, Charlie vennale, kelle olemasolu oli viimasele olnud siiani peaaegu et saladuseks. Järgmine ja veelgi suurem ootamatus aga seisneb asjaolus, et vend Raymond pole üheski mõttes tavaline inimene: tegu on autistiga, kelle aju suudab vaevata salvestada keerulisi tekste ja numbri-kombinatsioone, kuid kes on abitu kõige lihtsamates igapäevatoimingutes. Algab kahe venna vaevaline, ühtaegu naljakas, nukker ja liigutav teekond teineteiseni.

Riho Kütsar, Aivar Tommingas

Esietendus 20. novembril 2010 Vanemuise väikeses majas

Etendused:

2010: 20.11. 19:00, 25.11. 19:00, 26.11. 19:00, 03.12. 19:00, 08.12. 19:00, 17.12. 19:00,

2011: 20.01. 19:00, 30.01. 16:00, 03.02. 19:00, 13.02. 16:00, 05.03. 19:00, 15.03. 19:00, 31.03. 19:00, 08.04. 19:00, 29.04. 19:00

Eduard Vilde

TABAMATA IME

Draama

Lavastaja: **Roman Baskin**Lavakujundus: **Ervin Õunapuu**Kostüümikunstnik: **Reet Aus**

Osades: **Hannes Kaljujärv, Liina Olmaru, Merle Jääger, Aivar Tommingas, Raivo Adlas, Kais Adlas, Marika Barabanštšikova, Liisa Pulk, Karol Kuntsel, Margus Jaanovits, Ott Sepp, Ao Peep, Külliki Saldre, Martin Kõiv jt**

Kooliklassik Vilde „Tabamata ime” sünnist (1912) täitub kohe-kohe sada aastat. Kogu selle aja on näidend kuulunud eesti lavaklassika absoluutsesse kullafondi ja selle tekstiga on jõudu proovinud mitmed nimekad eesti lavastajad ja näitlejad. Vanemuise viimasest „Tabamata imest” (1952, Epp Kaidu lavastus) on siiski möödas juba rohkem kui pool sajandit - seegi üks põhjus proovida seda kuulsat näitemängu värske pilguga vaadata.

Eesti teatriloo on proovitud „Tabamata imet” lahti muukida õige mitme kontseptuaalse võtme-ga. Kord on kodumaale naasnud klaverikunstnikus Leo Saalepis nähtud ülespuhutud andetuse kehastust, kord suurt kunstnikku, tema muusas Eva Marlandis kord ideaali kandvat „päikesenaist”, kord hävitavat, kunstivõõrast keskpärasust, Leo abikaasas Lilli Ellertis kord fuuriat ja kord ausat, sirgjoonelist maksimalisti.

Kindel on aga see, et näidendis korduvalt kõlav mõiste „Euroopa”, kust saabub Leo Saalep ja kuhu nii väga ihkab valdav osa tegelaskonnast, on tänaseks omandanud tähenduskõla, millist pole olnud ühelgi varasema „Tabamata ime” valmimise ajal.

Hannes Kaljujärv

Esietendus 19. veebruaril 2011 Vanemuise väikeses majas

Etendused:

2011: 19.02. 19:00, 22.02. 19:00, 02.03. 19:00, 06.03. 16:00, 23.03. 19:00, 05.04. 19:00, 28.04. 19:00

William Shakespeare

KUNINGAS RICHARD KOLMAS

Tragöödia

Tõlge: **Anu Lamp**Lavastaja: **Barrie Rutter** (Suurbritannia)Kunstnik: **Lilja Blumenfeld**

Helilooja, muusikaline kujundus:

Conrad Nelson (Suurbritannia)Nimiosas: **Jüri Lumiste**

Teistes osades: **Marika Barabanštšikova, Merle Jääger, Kais Adlas, Maria Soomets, Riho Kütsar, Ao Peep, Aivar Tommingas, Margus Jaanovits, Hannes Kaljujärv, Raivo Adlas, Ott Sepp, Karol Kuntsel, Martin Kõiv, Tarmo Tagamets** (Võru Linnateater), **Markus Luik, Tanel Jonas, Leino Rei, Alo Kurvits**

Muidugi on see lugu kuningas Richard Kolmandast, kes valitses Inglismaal aas-

tatel 1452-1485. Viimasest Yorki suguvõsa kuningast. Viimasest Inglismaa kuningast, kes langes lahinguväljal. Kuningast, kelle teed troonile palistasid laipade read ja verised võimuintriigid. Kuningast, kelle tapakirve all langesid naised ja mehed, vennad ja vastased, süüdi ja süütud troonipärijad. Kuningast, kellest kirjutas näidendi William Shakespeare tõenäoliselt 1591. aastal.

Poleks aga mõtet elustada sedavõrd ammu elanud kuninga elulugu, kui me ei märkaks otse tänasesse jooksvaid paralleele ja sõlmküsimusi. Kuidas saab kuningaks tõusta ebardlik türann? Mida teeb võim inimesega? Selles on küsimus.

Richard Kolmanda lugu jõuab Vanemuise lavale esimest korda. Esimest korda Eesti teatriloo toob Shakespeare'i näidendi lavale lavastaja Shakespeare'i kodumaalt.

Esietendus 17. oktoobril 2009 Sadamateatris

Etendused:

2010: 23.09. 19:00, 24.09. 19:00, 22.10. 19:00, 23.10. 19:00, 13.11. 19:00, 14.11. 19:00;
2011: 16.03. 19:00, 17.03. 19:00, 03.04. 19:00

Jüri Lumiste

Mati Unt

HUNTLUTS

Lugu Lutsu teemadel kahes vaatuses

Lavastaja: **Ingo Normet**Kunstnik: **Liina Unt**

Osades: **Robert Annus, Hannes Kaljujärvi, Aivar Tommingas, Jüri Lumiste, Tanel Jonas, Janek Joost, Markus Luik, Raivo Adlas, Martin Kõiv, Margus Jaanovits, Ragne Pekarev, Eva Püssa, Marika Barabanštšikova, Maarja Mitt, Virve Meerits**

„Huntluts” on Mati Undi raamatu pealkiri, milles on avaldatud kolm näidendit Oskar Lutsu teemadel. Neist kõige mahukam on „Täna õhta viskame Lutsu”, milles tulevad

lavale Lutsu tuntud tegelased „Kevadest”, „Suvest”, „Sügisest” ja ka Luts ise. See näidend saabki „Vanemuise” uuslavastuse aluseks.

Ingo Normet: Unt oli 9-aastane poiss, kui Luts suri. Neid ühendab see, et mõlemad olid pärit Vooremaalt, kus taevast on suur ja lai, ning see, et mõlemad on kõnekeelse kirjanduse meistrid. Nende tegelased on luust ja lihast inimesed. Kiire ja Tootsi aastakümnetepikkune võitlus ja võistlus küll maa, küll naise, küll töö ja õiguse eest, tunneb eesti kirjanduses vaid ühte vastet – Andrese ja Pearu maadejagamist.

Unt on kirjutanud: „Tammsaare ja Luts põle mitte ilmaasjata meie tähtsaimad kirjanikud. Miskit väga salajast peitub neis.” Ja Mati Undis ka.

Hannes Kaljujärvi, Ragne Pekarev

Esietendus 20. veebruaril 2010 suures majas

Etendused:

2010: 09.10. 19:00, 24.10. 16:00, 11.11. 19:00, 02.12. 19:00;

2011: 25.01. 19:00, 10.02. 19:00, 10.03. 19:00, 07.04. 19:00

Sam Shepard

MAETUD LAPS

Draama

Tõlge: **Jaak Rähesoo**Lavastaja: **Mladen Kiselov**Kunstnik: **Airi Eras**

Osades: **Aivar Tommingas, Külliki Saldre, Maarja Mitt, Margus Jaanovits, Martin Kõiv, Raivo Adlas, Karol Kuntsel**

Nimeka ameerika näitekirjaniku Sam Shepardi 1979. aastal Pulitzeri preemiaga pärjatud näidend on sünge pilguheit Keskm-Ameerika perekonnafarmi. Esmalt näeb Shelly, kelle Vince toob oma sugulastega tutvuma, tavalist traditsioonilis-armsat peremaja ning alles seejärel kohtub tema hullumeelse perekonnaga – alkohoolikutest vanavanemate Dodge ning Haliga ning nende kahe pojaga – poolidoodist Tildeni ja ühejalgsel Bradleyga. Keerulised suhterägestikud, kus segamini kõik värvitoonid armastusest vihkamiseni, võimendavad igast majasopist vastuvaatavat aastaid hoitud hirmsat saladust.

Fragment Rita Raave maalist

Esietendus 30. aprillil 2010 Sadamateatris

Etendused:

2010: 07.10. 19:00, 29.10. 19:00, 04.11. 19:00, 12.11. 19:00, 05.12. 16:00, 14.12. 19:00;

2011: 16.01. 16:00, 27.01. 19:00, 12.02. 19:00, 23.02. 19:00, 12.03. 19:00, 26.03. 19:00,

10.04. 19:00, 14.04. 19:00

Axel Hellstenius / Ingvar Ambjørnsen

ELLING

(Elling og Kjell Bjørne)

Tõlkija: **Karin Sooväli**

Lavastaja: **Ain Mäeots**

Kunstnikud: **Liina Unt, Liina Tepand**

Osades: **Riho Kütsar, Margus Jaanovits, Markus Luik, Ragne Pekarev**

Koomiline ja südamluk lugu kahest mehest, kes pärast aastaid hooldusasutuses on lülitumas tavaliste inimeste igapäevasesse ellu. See tundub hirmutav, sest kumbki varases keskeas meestest pole iial varem

oma elu ise pidanud korraldama. Kes koristas, kes käib poes? Mismoodi saadakse tuttavaks naistega?

Kahe täiskasvanud mehe suured võidud väikeste asjade üle tuletavad meelde, kui ainukordsetest asjadest koosneb õnn. Ja need koostisosad on kõigi jaoks erinevad.

Norra kirjaniku Ingvar Ambjørnseni "Ellingu" dramatiseeris 1999. aastal teine norrakas Axel Hellstenius. Näidend esietendus samal aastal Oslos ning sai tohutu publikumenu osaliseks (125 etendust ja 60 000 vaatajat). Peter Næss, kes oli näidendi esmalavastaja, tegi sama materjali põhjal mõned aastad hiljem filmi, mida on ka Eestis PÖFFi raames näidatud.

Olulisteks saavad väikesed asjad. Mäeotsal on olnud õnne, et on leidnud vaimuka näidendi, intelligentse well-made play. Hea tekst ja head näitlejad on seekord kokku saanud. Lavastaja lähenemine on olnud näitlejakeskne. Ei mingeid uhkeid kostüüme, grimmi ega dekoratsioone. Mõned mööblitükid ja muusika.

Elling ja Kjell kutsuvad endale külla (13.12.2006.a.)
Katrín Ruus, Postimees

Esietendus 8. detsembril 2006 Saksa Kultuuri Instituudis
NB! Etendused toimuvad Sadamateatris!

Etendused:

2011: 18.01. 19:00, 23.01. 16:00, 08.02. 19:00, 03.03. 19:00, 18.03. 19:00, 26.04. 19:00

Riho Kütsar, Margus Jaanovits

Franz Kafka

LOSS

Dramatiseering ja lavastus: **Hendrik**

Toompere (Eesti Draamateater)

Kunstnik: **Ervin Õunapuu**

Muusikaline kujundus: **Andreas W**

Osades: **Marika Barabanštšikova, Maria Soomets, Maarja Mitt, Kais Adlas, Külliki Saldre, Ragne Pekarev, Margus Jaanovits, Hannes Kaljujärv, Jüri Lumiste, Riho Kütsar, Raivo Adlas, Tanel Jonas, Markus Luik, Martin Kõiv**

Maailmakirjanduse suurnime Franz Kafka kummastav maailm jõuab teatrilavadele üliharva. Seekord elustub kirjaniku ühe tuntuima romaani, postuumselt (aastal 1926) ilmunud "Lossi" tegevustik. Teos, mis paigutub ekspressionismi ja sürrealismi

Hannes Kaljujärve mängitud maamööaja kannab endas sama hästi kui naabrimehe kuju, kes, kuulnud hommikul börsikrahhist, üritab nüüd tuhvlite ja hommikumantliga paneelmaja trepikojas otsi kokku panna, et mis paganama maailmas me õieti elasime. Samamoodi nagu keegi ei tea, kuidas tekkinud kaoses edasi käituda, jääb oma vastuseid otsima ka maamööaja Kaljujärv. Isegi vandumine ei aita.

Kafka maailm aitab mõtiskleda arengu üle (21.02.2009.a.)
Riho Laurisaar, Eesti Päevaleht

Esietendus 18. veebruaril 2009 Vanemuise väikeses majas

Etendused:

2010: 02.10. 19:00, 14.10. 19:00, 02.11. 19:00

Ragne Pekarev, Hannes Kaljujärv

EKSPERIMENT-

teeme kõige noorema Vanemuise näitleja vanaemaks

Ekspierimendis osalevad:

Anne-Ly Soo - grimmiala juht

Erle Vannus - jumestuskunstnik

Liisa Pulk - Vanemuise dramaturpi
kõige noorem ja kõige uuem liige

Samal ajal kui Erle Liisa kallal tööle asub, saame pisut rääkida grimeerija töö omapärast teatris. Olgu öeldud, et grimm, mida Erle Liisale teeb, on lavagrimm ning sobib vaatamiseks pisut kaugemalt distantsilt kui foto- või filmikaamera. Filmigrimm on sootuks teistsugune kui lavagrimm.

Anne-Ly sõnul on hetkel repertuaaris olevates lavastustes grimeerijatele kõige raskem töö kiilaspeade tegemine. „Figaro pulmas“ tuleb kiilakaks teha Maria Kallaste ja eriti keeruliseks teeb töö see, et tal on väga pikad juuksed - need tuleb lateksist kiilaka-imitatsiooni alla kuidagi ära peita. Lihtsalt krunni keerata juukseid ei saa, sest siis näeks ta välja nagu UFO. Tegelikult paneme geeliga juuksed hästi vastu pead nagu kurepesa ja siis lateksist kiilaka-müts läheb otsa. Hästi oluline on, et seda ranti näha ei jääks, kus lateks nahaks üle läheb - selle piiri peitmiseks on spetsiaalne vahend. Teine kiilakas on Janek Joost lavastuses „Kuidas kuningas kuu peal kippus“.

Tavaliselt teeb lavastuse kunstnik grimeerijatele ette kavandid, milline see või teine tegelaskuju välja võiks näha. Anne-Ly sõnul võib see kõik aja jooksul siiski pisut muutuda: „Kavandid muutuvad töö käigus ja tulemus võib muutuda ka siis, kui lavastust on juba mõnda aega mängitud. Tuleb näitleja ja ütleb - ma ei taha täna sellist soengut:

tee midagi teistmoodi, aga nii, et sobib. Või siis hoopis, et ma ei taha täna selliseid silmi, ma tahan hoopis rohelisi.“ Läätsed on viimasel ajal üsna moodi tulnud. Lavastuses „Ruja“ kandis Sergo Vares näiteks musti kontaktläätsi, aga kasutusel on ka paljud teised värvid. Küsimusele, kas neid läätsi ka viimasesse ritta näha on, vastab Anne-Ly, et isegi kui ei ole näha, võivad läätsed olla olulised hoopiski näitlejale rollitunnetuse leidmiseks. Mõni näitleja teeb oma rolli sisemise mina leidmiseks ka ise grimmi - näiteks Merle Jääger lavastuse „Kuningas Richard Kolmas“ jaoks. Grimeerijad on muidugi alati valmis aitama, kui näitleja abi soovib. „Grimmituba on viimane koht enne lavaleminekut, kust artist läbi käib ja siit peab ta saama ainult positiivseid emotsioone,“ ütleb Anne-Ly. Erle lisab: „Grimeerija on nagu psühholoog ka. Sa oled oma tööd tehes inimestele nii

lähedal, et nad paratamatult avavad ennast. Sellepärast ei suuda mitte iga jumestaja teatris töötada.“

Teatrigrimeerija peab olema ka kiire käega. Reeglina on ühe inimese jaoks aega 15 minutit. Tööd alustatakse juba 2,5 tundi enne etenduse algust. Töö toimub nagu konveieril. On olemas ka kokkulepitud graafik, kes millal grimmi tulla saab. Vastasel juhul moodustuks pikk järjekord. Päris ilma grimmita ei lasta lavale kedagi. Kui laval tahetakse saavutada seda efekti, et inimene on värvimata, siis tuleb ikkagi panna puudrit ja natuke ripsmetušši, muidu pole silmad saali tagumisse otsa näha ja nägu hakkab läikima. Teinekord tuleb grimeerijal teha ka näiteks tätoveeringuid, ühte sellist näeb lavastuses „Paanika“.

Vananemise kiirtee

Grimmiala juht Anne-Ly ise rambivalgusesse ei kipu.

Vahest tuleb grimeerijal tööd teha suisa lava serval või ka laval. „Rujas“ oli nii, et Priit Võigemast pidi ülemuse juurest tulema verise ninaga. Kuidas seda siis tehti? Aga nii, et seina taga seisin mina, topsis oli kunstiveri. Priit tegi ukse lahti, mina lükkasin talle kunstverega näpud nina alla ja kohe lavale tagasi,” meenutab Anne-Ly. Tema sõnul on laval seismine üsna hirmutav ja samas tekitab ka suure austuse näitleja elukutse

„Ruja“ - Aivar Tommingas, Priit Võigemast

vastu. Sest öhtust-öhtusse rambivalguses seista Anne-Ly ise küll ei sooviks ega suudaks. Kõige toredam on tema sõnul teatritöö juures see, et ümber on palju toredaid inimesi. Glamuur kaob kohe, kui eesriie kinni läheb, aga toredad inimesed jäävad. „Töö on raske muidugi, vabu öhtuid teatrigrimeerijal naljalt ei ole. Aga me naudime seda, mida me teeme, see on elustiil.“

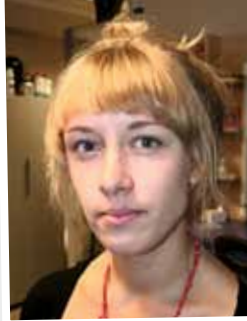
Uurin vahepeal aina vanemaks muutuva Liisa käest, kui oluline on tema jaoks laval ilus olla.

„Ma mõtlesin just sellest ja ma ei mäleta

küll, et see mulle kunagi oluline oleks olnud. Mul on kõrini roosadest huultest ja värvitud ripsmetest ja nooruslikust õhetusest. Mulle meeldib laval olla just teistmoodi ja kole. Filmides näiteks peab kõik alati nii ilus olema, aga elus ju pole! Mulle meeldib nii nagu elus on.“ Soov saada näitlejaks on Liisat saatnud pikalt. Ta käis paar aastat Endla teatri juures teatristuudios. Pärast keskkooli läks otsejoores lavakunstikooli katsetele, ei saanud aga paraku sisse. Esimene emotsioon oli Liisa sõnul võrreldav maailma lõpuga. „Samas mõtlesin, et kui ma pean sisse saama, küll siis järgmine kord saan.“ Liisa õppis kaks aastat Tartu Ülikoolis, proovis siis uuesti ning seekord saatis teda edu. Mis ta siis teisel katsel teistmoodi tegi, kui esimesel? „Eks ma olin liiga noor esimesel korral ja ei osanud endast sadat protsenti anda. Sellest saab muidugi alles hiljem aru, et oleks võinud end rohkem avada. Teine asi on see, et viimasesse vooru jääb alles palju võrdse tasemega noori ja lõpuks hakkab mängima see, kas kursuse juhendaja näeb sind sellel kursusel või mitte, kas sa oled talle sümpaatne, kas ta näeb sind selles grupis.“

Tagantjärele hindab Liisa Tartu Ülikoolis veedetud aega ka väga kõrgelt: „See oli parim, mis minuga tollel hetkel juhtuda sai. Kui ma poleks siin õppinud, siis ma võib-olla poleks ka nii suures vaimustuses sellest linnast.“ Vanemuiselt ootab Liisa ennekõike palju tööd: „Noore näitleja jaoks on töö äärmiselt oluline, sest kool ei tee sinust valmis näitlejat. Ainult töötades saab areneda.“

Kui grimm valmis, on Liisa esimene emotsioon siiski ahastav. Kohtuda umbes pool sajandit vanema iseendaga polegi nii lihtne. Liisa püüab leida õiget näoilmet ning kui see leitud, võib meie eksperimendi viimase foto ära klõpsata. Viis minutit hiljem on Liisa sama noor kui enne eksperimenti. Jumestuskunst on sama kaduv kui näitekunst.

Liisa Pulk

12. juuni 1985

HARIDUSKÄIK

2006–2010	Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Lavakunst, näitleja suund
2004–2006	Tartu Ülikool Sotsiaalteaduskond Semiootika ja kulturoloogia
1996–2004	Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasium Sotsiaalteaduste suund
1992–1996	Pärnu Hansagümnaasium

LAVATEE

Alates augustist 2010 Vanemuise teatri draamanäitleja

VARASEMAD ROLLID

„Ahoi“ (2008)

Tütarlastekooli õpetajanna ning masinakirjutajanna – Nikolai Jevreinov „Kõige tähtsam“ (diplomilavastus Draamateatris, 2008)

Lola – Mati Unt „Räägivad“ (2009)

„Kummitus masinas“ (diplomilavastus Von Krahli teatris, 2009)

Puck – William Shakespeare „Suveöö unenägu“ (Suure-Jaani muusikapäevad, 2009)

Mihhail Bulgakovi ainetel „Margarita ja Meister“ (NO79, 2009)

„Pikk pink“ (Linnateatris, 2009)

Thomasina Coverly ning Chloe Coverly – Tom Stoppard „Arkaadia“ (diplomilavastus Ugala teatris, 2010)

Kelli – Andrus Kivirähk „Sibulad ja šokolaad“ (2010)

ROLLID FILMIDES, TELELAVASTUSTES

Mänginud telesarjades

„ENSV“ alates september, rež. Ain Mäeots, 2010

„Kättemaksukontor“, rež. Ain Prosa, 2010

„Tujurikkuja“, aastavahetuse šketsisaade, 2009

„Saladused“, rež. Ergo Kuld, 2009

MULTIFILMI HELINDAMINE

Astrid – “Kuidas taltsutada lohete 3D” (How to Train Your Dragon, Dreamworks Animation), Filmaudio, 2010

LÜHIFILM

„Huvitav matemaatika“, rež. Hardi Keerutaja, 2009

Atlan Karp:

„Operisolist laulab ka reaktiivlennuki mootorist üle.“

Atlan Karp hakkas laulma juba lasteaias. Lasteaiast võeti ta RAMi poistekoori ettevalmistuskoori, sealt edasi põhikoori ja siis Tallinna 37. keskkooli muusikaklassi, siis siirdus ta Georg Otsa nimelisse muusikakooli ja seejärel Sibeliuse akadeemiasse Soomes, mille Atlan lõpetas magistrikraadiga. Praegu väga enesekindel mees on kunagi suurest ebakindlusest tingituna ka lavale ilmumata jätnud. Ooperižanri tundmine kuulub tema sõnul kindlalt teatud hea haridustaseme juurde ja mujal maailmas peetakse seda iseenesest mõistetavaks. Vanemuisel on Atlan laulnud 4 aastat ning sellel hooajal näeb ja kuulleb teda ooperites „Manon“, „Figaro pulm“, „Madame Butterfly“, „Rigoletto“, „Haldjakuninganna“, „Maria Stuart“ ja operetis „Orpheus põrgus“.

Kas sa lasteaias laulmist alustades teadsid, mis on ooper?

Ema viis mind palju ooperit vaatama küll, aga ega ma suurt vahet ei teinud, kas on ooper või mingi muu etendus. Isegi kui ma 22-aastaselt Otsa-kooli läksin, siis ma ka ei teadnud veel ooperist midagi. Alles nüüd, kui vanust on 38 aastat, võin öelda, et tean eelmise sajandi lauljatest ja ooperirepertuaarist päris palju.

Kas igast laulda oskavast lapsest võiks saada ooperilaulja või on selleks mingit erilist annet vaja?

Kui neid koorides ära ei rikutaks, siis oleks päris paljudel võimalus ooperilauljaks saada. Aga need, kes viisi peavad, pannakse koori laulma ja see tähendab seda, et sa pead teistega arvestama, sa ei tohi kõvasti laulda ja välja paista. Ooperis on vastupidi - sa pead suutma üle orkestri laulda. 100dB on reaktiivlennuki mootori käivitamise müra ja täpselt sama tugeva heli tekitab orkester - sellest pead sa üle suutma laulda ja koorilaulmistehnikaga seda ei saavuta.

Kas sul laulmise kõrvalt jäi noorena aega lollusi ka teha?

Kõvasti, ma käisin malevas, kui olin 16 - aastane - seal sai viina joodud ja suitsu tehtud, aga ka sporti ja teatrit proovitud. Ma olin tollel ajal, 80-ndate lõpus, üsna silmapaistev tüüp - mustad juuksed, mustad küüned, pikad nõorsaapad, oranžid retuusid, riideräbalatest seljakott - teised inimesed käisid sellel ajal ikka hallis, pruunis ja tumesinises. Eks sellega seoses oli probleeme ka. Nüüd teistmoodi ajad - kõik on sellised kirjud.

Kuidas vanemad sinu välimusse suhtusid?

Mõistvalt, juuste kohta pole nad kunagi midagi öelnud ja lauljatee valikusse on nad ka väga toetavalt suhtunud - nii moraalselt kui ka materiaalselt.

Kooliõpetajate jaoks sa eriline lemmik polnud?

Kusjuures olin, sest mul oli juba väiksest peast hästi kõrge sopran ja tollel ajal oli ju palju igasugu kooliaktusi ja kontserte ning mind pandi siis alati laulma. Tänu sellele anti mulle palju andeks. Koolis tunti mind tavaliselt selle järgi ära, et ma koridorides laulsin, treppide peal on ju hea akustika. Seda ma olen kogu aeg harrastanud - kui Mustamäel elasime, siis sealsed naabrid olid sellega harjunud ja kui Lasnamäele kolisime, oli seal samamoodi: kõik harjusid ära.

Kas sa bändis ka oled laulnud?

Meil oli bänd nimega „Krebusk“. Kõik lood olid enda tehtud. 44. keskkooli poisid olid seal ka, inglise keele kallakuga klassist, sõber Mart tegi kõik tekstid ja viisid ka, viisipidamisega oli tal küll probleeme, aga koos siis leidsime melodiat. Me olime üks esimesi bände 1988. aastal, kes hakkas tegema muusikat inglise keeles. 1989. aastal oli üle-Eestiline noortebändide ülevaatus ja me saime kümne finalisti sekka, oleksime ehk ka võitnud, kui ma poleks alt ära hüpanud. Tollel ajal ma nii kartsin neid asju, et ei läinud lihtsalt kohale ja sõber Mart pidi ise laulma - siis ei läinud nii hästi, kui oleks võinud minna.

On sul endiselt raske lavale minna?

Ei, nüüd ei ole. Tollel ajal ei teadnud ma bändimuusikast suurt midagi, see oli tume maa minu jaoks, teised teadsid pop-rock

muusikat ja bluusi juba varem, aga mina ei teadnud - kas on hea ja mis on hea ja äkki kellelegi ei meeldi, eks see ebakindlus oli sees.

Mis eristab ooperilauljat rockiartistist?

Mikrofon. Hääletehniliselt tähendab see seda, et sa pead suure ooperisaali - vahest lausa tuhandekohalise - suutma ära täita ilma mikrofonita, leidma võimenduse oma kehast. Nii et muusikali või rockiartisti elu on palju kergem: pannakse elekter taha ja võimendus tuleb kastist. Rockilauljad kriiskavad, aga ooperilaulja peab säilitama ka kõvasti lauldes mingi häälekvaliteedi, et seda oleks ilus kuulata.

Kui suur on ooperilaulja hääleulatus?

Hääleulatus on naistel suurem - 3 oktaavi, meestel on 2 oktaavi. Aga hääleulatust saab arendada. Kui ma alustasin, oli mul hääleulatus oktaav ja neli nooti, ehk kvart üle oktaavi, aga harjutades ma olen saanud kõvasti juurde, just kõrgeid noote annab õppida.

Miks sa ooperit armastad?

See on keeruline küsimus, sest põhjusi on nii palju - ooperis on mitu kunsti koos - saab näidelda, kanda erinevate ajastute kostüüme, laulda, musitseerida. Saab ennast proovile panna ja maksma panna. See hetk, kui sa seal lava peal oled on sinu hetk ja keegi ei saa sinult seda ära võtta, sina laulad seal ja vastutad iseenda eest.

Kui mitut keelt ooperilaulja valdama peab?

Põhikeeled on vene, saksa, prantsuse ja itaalia keel, nendega saab juba hakkama,

Sümfooniaorkester tekitab 100dB tugevuse heli, mis on võrreldav reaktiivlennuki mootori müraga. Ooperilaulja peab suutma sellest ilma mikrofonita üle laulda. Siin pildid on Atlan Monterone rollis Verdi ooperis „Rigoletto“.

Atlan nimiosas, ehk siis Figarona
Mozarti ooperis „Figaro pulm“

inglise keelega pole ooperis suurt midagi teha. Ma olen kokku laulnud ooperit kaheksas eri keeles. Ja kuna ooper on rahvusvaheline kunst, siis on lauljal lihtsam saada välismaale tööle kui näiteks draamanäitlejal.

Miks paljusid oopereid eesti keeles ei laulda?

Originaalkeele rütmi on helilooja pannud muusika rütmiga vastavusse ja kui hakata näiteks eesti keelde tõlkima, siis sõnad on teistsugused, sõna rõhk on teises kohas. Ja on ka vähe häid tõlkijaid, kes suudaksid teksti nii muusikasse tõlkida nagu helilooja on mõelnud. See on harjumuse asi, ma ei kujuta ette, et Verdit võiks laulda mingis muus keeles, kui itaalia - see pole siis enam päris see.

Kuidas sa etenduseks valmistud?

Proovin elada samamoodi nagu teistel päevadel. Mul ei ole nii, et ma midagi ei söö või midagi ei joo. See päev peaks olema ikka samamoodi nagu teised, muidu organism on üllatunud, et mis nüüd juhtus ja võtab kaitsepositsiooni.

Kas sa häält ka lahti laulad?

Sõltub etendusest, muusikali jaoks pole seda vaja teha, sest seal on mikrofon abiks, aga suured ooperid - seal lihtsalt peab lahti laulma, see annab jällegi kindlustunnet. Võib-olla polegi seda nii väga vaja laulmise pärast; aga see aitab rahuneda. Vahel vaatan veel noodid üle, aga seda ma tegelikult tihti ei tee, noot on lava kõrval ka kogu aeg igaks juhuks olemas - saab vaadata, mis edasi tuleb. Viimasel ajal on palju lavastusi juurde tulnud, ühel aastal tuli kolm suurt baritonirolli ja kõik itaalia keeles - lõpuks aju ei võtnud enam kinni neid asju, üks mälu-pulk oli täis.

Mida sa ise saalis istudes ooperi puhul kõige enam jälgid?

Vokaaltehnikat, sest me peame ikkagi arvestama seda, et lauljatel on koolis nädalas 2 tundi näitlejameisterlikkust, versus draamanäitlejad, kes teevad 40 tunniseid nädalaid. Nii et ei saagi sama taset nõuda ooperilauljatele, samamoodi nagu ei saa draamanäitlejatele laulmist nõuda. On neid, kes laulavad ja on neid, kes ei laula nii hästi ja ooperis on samamoodi - on olemas näitlevaid ooperilauljaid ning Vanemuises on neid palju, aga mina isiklikult jälgin ikka vokaali, sest see, kuidas sa seal hüppad või kargad, pole nii oluline. Wagnerit näiteks ei saagi kuidagi teisiti laulda kui paigal seistes, sest ta on vokaalselt lihtsalt nii paljunõudev, et kui hakkad jooksu pealt laulma, jääd hätta. Siis jääb hingamine kinni ja sa lihtsalt ei laula - kui sul on orkestrimeri ees, vaskpillid mängivad *fortes* ja sa pead sealt üle laulma, siis ei ole see naljasi, seda suudavad vähesed.

Millist ooperit sa soovitaksid noorele kuulajale?

Mozartit, kõiki Mozarti teoseid, Mozart on hästi lihtne, teda on lihtne kuulata, ta on põnev ja seal on palju näitlemist. Mozarti lauljatele nõutakse üldiselt ka head näitlemisoskust. Edasi võib Verdit kuulata, seal enam nii palju ei näidelda,

aga meloodiad on ilusad. Kõige tipp on muidugi Richard Wagner ja Richard Strauss, seal on ainult laulmine, aga hästi ilusad meloodiad ja hästi võimas orkester.

Mis su unistuste roll on?

On olemas üks huvitav ooperiraamat, seal on liigitatud häälerühmad ja ära toodud ooperitest 40-50 osa, mis on erinevate häälerühmade tipprollid - minu unistus oleks need kõik ära laulda. Praegu ma olen laulnud 30 rolli 10 aasta jooksul. Võrreldes muu maailmaga on meil baritonilauljaid vähe ja ma pean kõike laulma. Need rollid, mida mujal maailmas lauldakse palju vanemas eas, olen ma juba ära laulnud, mõnes mõttes on see hea, mõnes halb.

Miks on ooper oluline?

Kuna me oleme Tartu linnas, siis paljusid noori viib tee Tartu Ülikooli ning kui sa näiteks õpid arstiks ja kusagil mujal maailmas konverentsil kolleegidega kokku saad, siis seal eeldatakse, et hea hariduse juurde kuulub ooperi tundmine. On lihtsalt piinlik, kui sa seda ei tunne - siis ei võeta sind päris tõsiselt. Hea hariduse juurde kuulub lihtsalt kunsti tundmine, ooperi tundmine jne. Alguses tundub, et ooper on raske ja esimene sammu tegemine on raske, sest kardetakse, et peab omama suuri eelteadmisi. Ei pea, esimene kord käid ära ja siis tuleb kindlasti juba uuesti.

Alla Popova Manon ja Atlan Karp Lescaut - Massenet ooperis „Manon“

Richard Rodgers & Oscar Hammerstein
HELISEV MUUSIKA

Muusikal

Tõlge: **Leelo Tungal, Hannes Villemson**

Muusikajuht ja dirigent: **Tarmo Leinatamm**

Lavastaja: **Ain Mäeots**

Kunstnik: **Riina Degtjarenko** (Eesti
 Draamateater)

Kostüümikunstnik: **Gerly Tinn**

Valguskunstnik: **Palle Palmé** (Rootsi)

Koreograaf: **Antton Laine** (Soome)

Osades: **Hanna-Liina Vösa või Birgit
 Õigemeel, Jüri Lumiste või Raivo E. Tamm,
 Eva Püssa või Siiri Koodres, Karmen Puis,
 Maarja Mitt või Liisa Pulk, Külliki Saldre
 või Kais Adlas, Raivo Adlas, Jaan Willem
 Sibul, Karol Kuntsel või Rasmus Kull jt**

Hollywoodis vändatud film Julie Andrews'i ja Christopher Plummeriga peosades on armastatud terves maailmas. Pisut vähemtuntud on fakt, et see maailma-kuulus muusikal põhineb tõestisündinud lool. Tegelik Maria saadeti küll üksnes ühe, mitte seitsme lapse kasvatajaks ning kapteni vanim laps oli poiss, mitte tüdruk, ka laste nimesid muudeti (üks tüdrukutest oli samuti Maria). Von Trappid veetsid mõned aastad peale abiellumist Austrias ning põgenesid sealt Itaaliasse, mitte Šveitsi. Imekaunis muusika, kaunid loodusvaated ja head näitlejatööd on selle perekonnanloo teinud paljude põlvkondade jaoks kauniks ja elamusrohkeks.

Eestis tuuakse „Helisev muusika“ lavale juba kolmandat korda, Vanemuise lavale jõuab lugu esmakordselt.

Eesti keeles, inglise- ja soomekeelsete subtiitritega

Esietendus 27. novembril 2010 Vanemuise suures majas

Etendused:

2010: 27.11. 19:00, 28.11. 16:00, 01.12. 12:00, 03.12. 19:00, 06.12. 12:00 ja 19:00, 17.12. 19:00, 18.12. 12:00, 21.12. 12:00 ja 19:00, 22.12. 12:00 ja 19:00 Vanemuise suures majas

09.12. 13:00 ja 19:00, 10.12. 13:00 ja 19:00, 11.12. 13:00 ja 19:00 Tallinnas Nokia Kontserdimajas

2011: 08.01. 13:00 ja 19:00, 09.01. 13:00 ja 19:00, 04.03. 13:00, 04.03. 19:00, 05.03. 13:00,

21.04. 13:00 ja 19:00 Tallinnas Nokia Kontserdimajas

11.01. 12:00 ja 19:00, 08.02. 12:00, 08.02. 19:00, 25.02. 19:00, 27.02. 12:00, 11.03. 19:00, 25.03. 19:00, 08.04. 19:00,

26.04. 19:00 Vanemuise suures majas

Henry Purcell

HALDJAKUNINGANNA

(Fairy Queen)

Ooper

Muusikajuht ja dirigent: **Lauri Sirp**

Lavastaja, koreograaf, visuaalid: **Saša**

Pepeljajev (Venemaa)

Kostüümikunstnik: **Liisi Eelmaa**

Osades: **Alla Popova, Pirjo Püvi, Merle**

Jalakas, Karmen Puis, Risto Joost, Mati

Turi, Atlan Karp, Märt Jakobson või

Taisto Noor, Maarja Mitt, Ragne Pekarev,

Tanel Jonas, Robert Annus, Markus Luik,

Julia Kaškovskaja, Laura Quin, Milena

Tuominen, Janek Savolainen

William Shakespeare'i komöödia "Suveöö unenäo" ainetel kirjutatud ooperi esietekanne toimus Londonis 1692. Tegemist on nn semi-ooperiga, mis tähendab, et

Purcell pole mitte Shakespeare'i komöödiat helindanud, vaid draamanäitlejate poolt ette kantava originaalteksti vahele kirjutanud lauljatele ning tantsijatele muusikanumbrid.

Ooperi tegevus toimub müütilisel ajal Ateenas ja selle lähistel. Inglise haldjad kohtuvad Ateena käsitöölisestega ja kõikvõimalikud kummalised kujud ekslevad öises võlutud metsas.

„Haldjakuninganna“ on Purcelli enimmängitud ooper. Armastuse, kiivuse, kindla-meelsuse ja kõhkluse kirjut ringmängu täiendavad kord rahvalikud, kord allegoorilised figuurid. Shakespeare'i looming ja tema poeetilise keele võlu on siin leidnud võrdväärse partneri inglise barokkmusika meistri, juba kaasaegsete poolt „Britannia Orpheuseks“ nimetatud Purcelli muusikas.

Inglise keeles, eestikeelsete subtiitritega

Saša Pepeljajev

Esietendus 5. veebruaril 2011 Sadamateatris

Etendused:

2011: 05.02. 19:00, 15.02. 19:00, 22.02. 19:00, 08.03. 19:00, 29.03. 19:00, 16.04. 19:00

Esietendus 5. mail 2011 Vanemuise väikeses majas

Etendused:

2011: 05.05. 19:00, 07.05. 19:00, 11.05. 19:00 Vanemuise väikeses majas

Nicholas Hilliard (1547–1619)
Maria Stuart – Šotimaa kuninganna (1542–1587)

Gaetano Donizetti

MARIA STUART

(Maria Stuarda)

Ooper

Muusikajuht ja dirigent:

Mihkel Kütson

Dirigent: **Lauri Sirp**

Lavastaja: **Roman Hovenbitzer**

(Saksamaa)

Kunstnik: **Roy Spahn** (Saksamaa)

Osades: **Alla Popova, Karmen**

Puis, Valentina Kremen, Oleg

Balashov (Peterburi Maria teater),

Atlan Karp, Märt Jakobson

Kuninganna Elizabeth I armastab Leicesteri krahvi, ent kahtlustab, et too on armunud hoopis Šoti kuningannasse Mariasse. Kahe naise konkurents poliitikas ja armastuses ei saa hästi lõppeda.

„Maria Stuarti“ esietendus toimus Milano La Scalas 1835. Uuesti jõudis ooper lavale alles 123 aastat hiljem, siis juba selleks, et jääda püsivalt ooperimajade repertuaari.

Itaalia keeles, eestikeelsete subtiitritega

Giacomo Puccini

MADAME BUTTERFLY

Ooper

Muusikajuht ja dirigent: **Mihkel Kütson**

Dirigent: **Lauri Sirp**

Lavastaja: **Guntis Gailitis** (Läti)

Kunstnik: **Anita Znutina** (Läti)

Osades: **Alla Popova, Oleg Balašov** (Peterburi Maria teater), **Valentina Kremen, Atlan Karp, Jaan Willem Sibul, Taisto Noor, Tõnu Kattai, Merle Jalakas, Märt Jakobson jt**

Alla Popova

Libreto Giuseppe Giacosa ja Luigi Illica

Aluseks John Luther Longi novell ja David Belasco draama „Geisha“

Kurb, kaunis ja dramaatiline lugu noore jaapanlanna Cho-cho-sani (Butterfly) ja ameerika mereväelase Pinkertoni armastusest. Pärast pulmi lahkub Pinkerton oma ametikohustusi täitma. Butterfly aga jääb teda ootama Nagasakisse. Kolme aasta pärast naaseb Pinkerton koos ameeriklannaga, kellega ta on vahepeal abiellunud ning soovib vahe-peal sündinud poja kaasa viia. Armastava jaapanlanna Cho-cho-sani süda puruneb ning ta tapab end.

„Madame Butterfly“ draamaversioon esietendus suure menuga 1900. aastal New Yorgis. Edu kandus üle Atlandi ookeani Euroopasse ning Puccini ooperi esmaettekannet toimus 1904. aastal La Scala ooperiteatris.

„Nimiosalisena teeb suurepärase rolli Alla Popova. Ulatuslikust, nõudlikust ja väga mitmekesisest partiist on ta muretult üle. Eriti vaimustav oli tema plastilisus – iga mõte, meeleolu kajastus miimikas ja keha liikumises. Palju värve oli ka hääles.“ (Virge Joamets, Sirp)

„Kes vähegi püüab, saab pisara lahti küll – sada aastat tagasi muusikasse valatud lugu on julgalt liigutav.“ (Mart Sander, Eesti Ekspress)

„Gailitise „Butterfly“ ei püüa kaanoneid üle kirjutada ega epateerida. Lätlane näib uskuvat olemasoleva materjali jõudu – Giacomo Puccini muusikat ning Giuseppe Giacosa ja Luigi Illica kirjutatud libreto.“ (Alvar Loog, Postimees)

Itaalia keeles, eestikeelsete subtiitritega

Esietendus 24. septembril 2004 Vanemuise väikeses majas

Etendused:

2010: 04.11.19:00, 02.12.19:00;

2011: 16.01.19:00 Vanemuise väikeses majas

Esietendus 9. aprillil 2009 Vanemuise väikeses majas

Etendused:

2011: 26.02.19:00, 17.03.19:00, 12.04.19:00 Vanemuise väikeses majas

Jules Massenet

MANON

Ooper

Muusikajuht ja dirigent: **Lauri Sirp**

Lavastaja: **Marko Matvere**

Kunstnik: **Maarja Meeru**

Koreograaf: **Marika Aidla**

Osades: **Alla Popova, Atlan Karp, Mati Kõrts, Taavi Tampuu, Merle Jalakas või Pirjo Püvi, Karmen Puis, Valentina Kremen, Taisto Noor või Märt Jakobson, Jaan Willem Sibul, Tõnu Kattai, Erkki Rebane, Siiri Koodres**

Henri Meilhaci ja Philippe Gille'i libreto Antoine-François Prévost' romaani "L'histoire du chevalier des Grieux et de Manon Lescaut" järgi

Esietendus toimus 1884. aastal Pariisi Opera Comique'is. Ooper saavutas momentaalse edu ning oli Opera Comique'i repertuaaris 1959. aastani. Massenet' "Manon" on üks kõigi aegade populaarsemaid prantsuse oopereid. Loo sisuks on Manon Lescaut' ja ševaljee Grioux' traagiline armastuslugu. Ooper on suurepäraseks näiteks Pariisi belle époque'i ajastu muusikast ja kultuurist.

"Marko Matvere ooperilavastajana pole õnneks unustanud, et head ooperiartistid – nii solistid kui ka koorilauljad – oskavad lisaks laulmisele ka näidelda. Tulemuseks on terviklik lugu, mis omakorda näitab, et ka romantilise või traagilise sisuga teose võib lavale tuua huumoriga, ilma et see naeruväärstaks sügavaid tundeid ja inimlikke kannatusi." (Toomas Zupping, Eesti Ekspress)

Prantsuse keeles, eestikeelsete subtiitritega

Giuseppe Verdi
RIGOLETTO

Ooper
Muusikajuht ja dirigent: **Lauri Sirp**
Dirigent: **Mihkel Kütson**
Lavastaja: **Taisto Noor**
Kunstnik: **Aime Unt**
Koreograaf: **Rufina Noor**
Osades: **Atlan Karp või Eduards Čudakovs, Alla Popova, Valentina Kremen, Karmen Puis, Märt Jakobson või Taisto Noor, Taavi Tampuu, Tõnu Kattai, Merle Jalakas, Jaan Willem Sibul**

See on lugu pimedast armastusest, reetmisest ja kättemaksust. Õuenarr Rigoletto püüab kiivalt oma armastatud tüdruku Gildat kurja maailma eest kaitsta. Paraku ei suuda ta märgata, kuidas tema vahendid selles võitluses on muutunud ebainimlikuks. Pimestatud kättemaksu- hahast, toob ta enese teadmata ohvriks oma tütre....

“Nii psühholoogiliselt kui dramaturgiliselt originaalmaterjali usaldav Taisto Noor järgib traditsioonilist joont ning hoiab lavastajana ehk seega ka pisut varju. Tema ajastutruu «Rigoletto» on maitsekas, tundeline ja täpne, ent samas ilma visuaalsete dominantide, esteetilise provokatsiooni, topeltmängu ning suurte sümboliteta.”

(Alvar Loog, Postimees)

Itaalia keeles, eestikeelsete tiitritega

Alo Kurvits, Taavi Tampuu

Esietendus 13. oktoobril 2007 Vanemuise väikeses majas

Etendused:
2011: 26.03. 19:00, 09.04. 19:00, 19.04. 19:00
Vanemuise väikeses majas

Pirjo Püvi, Atlan Karp

Wolfgang Amadeus Mozart
FIGARO PULM

Ooper
Muusikajuht ja dirigent: **Lauri Sirp**
Dirigent: **Mihkel Kütson**
Lavastaja: **Indra Roga** (Läti)
Dekoratsioonid: **Mārtinš Vilkārsis** (Läti)
Kostüümikunstnik: **Anna Heinrihsone** (Läti)
Valguskujundaja: **Martin Meelandi**
Koreograaf: **Inga Raudinga** (Läti)
Osades: **Taimo Toomast, Alla Popova või Karmen Puis, Atlan Karp, Pirjo Püvi, Maria Kallaste, Valentina Kremen, Märt Jakobson või Taisto Noor, Mati Kõrts, Tõnu Kattai, Merle Jalakas või Siiri Koodres, Jaan Willem Sibul**

Lorenzo da Ponte libreto Pierre-Augustin Beaumarchais' näidendi “La folle journée, ou Le mariage de Figaro” järgi

Ooperi sündmustik on otsene jätk Beaumarchais' näidendile ning Rossini ooperile „Sevilla habemeajaja“. Ooperi tegevus toimub 18. sajandi Andaluusias krahv Almaviva lossis ühe päeva jooksul. Rosinast on saanud krahvinna Almaviva, Figaro on krahvi teenistusse astunud ja valmistub pulmadeks Rosina kammerneitsi Susannaga, kellele ka krahv silma heidab ... Tunnete ja intriigide pöörane virr-varr, koomilised ja frivoolseidki situatsioonid ning Mozarti imekaunis muusika on „Figaro pulma“ publikut vaimustanud juba mitu sajandit.

Beaumarchais' näidendi ettekanne oli Viinis keelatud, kuigi raamatu trükkimiseks oli luba olemas. Mozartile esitas tellimuse ooperi kirjutamiseks aga keiser Joseph II isiklikult. Mozarti ja da Ponte itaaliakeelne tekst oli mõõdukam, kuigi toonases ajas üsna tundlikust sisust ei jäetud midagi välja. Ooperisõprade poolt võeti teos vaimustunult vastu, ent Viini aadel protesteeris, kuna neile näis, et keiser naeruvääristab neid.

Maria Kallaste sai suurepäraselt hakkama Cherubino vokaalpartiiga ja lõi lisaks sellele rollile sisu – tema mängitud poisikarakter oli just see õige koomilise konfliktitervadaja ja sütitaja. Cherubino poisikeselik innukus kumas nii laulja häälest kui ka rolli plastikast.“

„Euroopa lavakogemusest räägib vabades, millega Toomast rolli loob. Ta ei pea dirigenti jälgima, et tempos püsida. Ta soolod jõuavad publikuni ka siis, kui ta lavasügavusse laulab.

Ta elav miimika, žestid, trikkidega puänteeritud liikumine kummutab taas kord eelarvamuse, nagu oleksid ooperisolistid laulvad puuslikud.“
(Ruth Alaküla, Andres Laasik, Eesti Päevaleht)

Esietendus 24. aprillil 2010 Vanemuise väikeses majas

Etendused:
2010: 21.10. 19:00, 11.11. 19:00, 21.11. 16:00
2011: 19.01. 19:00, 10.02. 19:00, 23.02. 19:00, 30.03. 19:00, 15.04. 19:00 Vanemuise väikeses majas

KANGED NAISED KOSTÜÜMIDE VARJUS

Inimesi, kes oskavad hästi õmmelda, on palju, aga teatris kostüümialal töötav inimene peab oskama palju enam. Ennekõike on vaja väsimatut fantaasiat ja julgust katsetada, sest iga uue lavastusega tuleb taas nullist alustada. Kostüümiala juht **Ivika Jõesaar**, kostüümiala juhi asetäitja **Piret Univer** ning juurdelõikaja **Ruth Rehme-Rähni** meenutavad keerulisemaid töid Vanemuises.

Kostüümide valmistamise protsess näeb välja selline, et kunstnik joonistab paberile kostüümide kavandid ja kostüümiala inimesed peavad need elusuurusel valmis õmblema. Kui ma alustuseks uurin, et kas siis mõne vana lavastuse kostüüme uues lavastuses ei saaks kasutada, vastab Piret, et seelikud, pluusid, pintsakud, püksid lähevad ikka taaskasutusse. Reeglina on siiski iga lavastuse kunstnikul väga isikupärane käekiri, sääraselt disainitud kostüüme teise lavastusse üle viia oleks väga keeruline. Need jäävad kas seisma või lähevad kostüümilaenutusse.

Kõige keerulisemad tööd on reeglina seotud lastelavastustega. „Lavastuses „Alice imedemaal“ oli vaja teha muna, see oli väga raske ja näitleja pidi selle kostüümiga ka steppima. Oluline ongi, et igasugu imeasju võib ju selga toppida, aga näitleja peab laval ka liikuda saama,“ tõdeb Ruth. „Lavastuses „Verevennad“ oli üks eriti kogukas tegelaskuju. Tegime kostüümi poroloonist ja võimlemisrõnga panime sisse, siis aga selgus, et näitleja

peab selles kostüümis ka uksest läbi mahtuma. Eks ta siis tõstis võimlemisrõnga vertikaalseks ja mahtuski õnneks,“ meenutavad kolleegid läbisegi. Päris üks-ühele ei olegi teinekord kunstniku kavandit võimalik teostada. „Üks asi on paberi peale joonistada, paber kannatab absoluutselt kõike, teine asi on, kui sa hakkad seda ruumiliseks tegema. Siis näiteks selgub, et inimesel on käed sellise koha peal, kuhu nad joonistuse järgi üldse ära ei mahu,“ selgitab Ivika kavandi ja valmis kostüümi vahele jäävaid probleeme. „Detektiiv Lotte“ tegelaskuju Draakon pidi näiteks algse idee kohaselt ka tuld purskama, aga sellest siiski lõpuks loobuti. „Mõtlesime tükk aega, kuidas seda Draakoni kostüümi lahendada, sest see pidi olema raamatule väga sarnane. Tegime lõpuks kolmes jaos – püksid, kõht ja saba. Saba tegemine oli eriti keeruline – see pidi olema õieli ja näitlejal tuli sellega joosta ka veel. Lisaks on selle kostüümi juures probleemiks palavus.“ Niisiis, kõik, mis laval põnev või kaunis välja näeb, ei pruugi samamoodi mõjuda selle kandjale. Jääkaru peab oma karvases kostüümis tantsima ja Jänest ka veel tõstma. „Detektiiv Lottet“ peavad naised siiski väga positiivseks tööks, sest kogu Vanemuise maja töötas korraga ühe eesmärgi nimel. Ka „Nukitsamehe“ kostüümide tegemist peavad naised huvitavaks protsessiks. „Sõnajalad tegime alguses valesti, siis nuputasime tükk aega, et kuidas teha nii, et näeks välja nagu metsasõnajalg, lõpuks vist õnnestus.“

DRAAKON OTTO

Draakon Otto teekond
kavandilt lavale

DRAAKON OTTO

Sageli on teatris esietendustel üsna väike vahe ja kostüümide tegemise protsess muutub väga kiireks. Isegi nii kiireks, et lõigete tegemiseks aega ei jää, Ruth võtab siis lihtsalt riide ette ja joonistab löike otse riidele. Kolleegide hinnangul on see üsna ületamatu tase. „Vahest on siin neli kunstnikku järjekorras, kes ootavad, meie peame ennast nende vahel suutma jagada ja järke hoidma,“ kirjeldab Ivika teatri argipäeva. Kui palju enne esietendust kostüüm valmis peab olema, on sõltuvuses lavastusprotsessist. Lavastust, kus kantakse teksapükse ja T-särke on muidugi lihtsam teha, aga nii lihtsaid töid esineb harva. Teinekord tuleb kostüümide valmistajatel teha hoopis asju, mida kunagi näinudki pole - näiteks samurai aluspesu. „Toodi siis umbes sentimeeter riidet, millest see pidi valmima. Näitleja pidi laval lahti riietuma, et üks asi ära ja teine ja

all pidi ka autentne kostüüm olema. Ja samas ei tohtinud seda väga raske ära olla võtta. Trukke muidugi ju sinna panna ei saa. See ei sobiks ajastusse,“ räägib Ruth. Kui mõne kostüümi jaoks läheb vaja sentimeeter riidet, siis teinekord tuleb tellida suisa paarkümmend meetrit. Poes tavaliselt nii suurt kogust korraga ei ole, seda tuleb eraldi tellida. „Teinekord ajab kunstnik juuksekarva lõhki ka, et mitu triipu ülikonnal peab olema, ja pärast selgub, et laval on sellel hetkel täiesti kottpime ja üldse ei saa aru, mis neil seljas on - siis ohkad, ega muud polegi teha,“ räägib Ruth. Aga mitte ainult kangapood ei tule

Keerulisemad kostüümid
lavastusest „Alice imedemaal“

naistel külastada. „Ehitusmaterjalide poodides tasub ka käia. Meil on siin kasutusel olnud kanalisatsioonitorud ja soojustustorud, aiavõrk.“

Raske on kostüümitegijate sõnul see, kui lavastaja ja kunstnik on ühes isikus: „Siis ei ole tal meie jaoks aega. Vahel on lavastaja

või kunstnik ka välismaalt ja siis on ta Eestis ainult paar päeva, mille jooksul tuleb kõik olulised küsimused ära lahendada. Ükskord panime kostüümid endale selga ja saatsime lavastajale pildi, sest muud moodi ta meie tehtud tööd näha ei saanud.“ Vahel tuleb ette ka kunstnike ja kostüümimeistrite omavahelist tõgamist: „Ükskord tuli kunstnik ja ütles, et näed, see seelik pole ikka selline nagu ma tahtsin, pange pits alla. Siis me õmblesime selle seeliku külge hoopis kaks pokaali - viinapitsi. Kunstnik sai naljast aru ja tõi selle vajaliku riidepitsi varsti ise kohale.“

meenutab Ruth. Kostüümiproov on samamoodi proov nagu lavaproov. Maarja-Liis Ilus seisib „Evita“ lavastuse eel ükskord neli tundi kostüümiproovis. Samas ei ole näitlejal mitte alati võimalik seda aega leida ja siis rändavad kostüümid kostüümimeistrite endi selga ja kostüümiproov leiab ikka aset.

Väga keerukate kostüümide juures pole probleemiks mitte ainult nende valmistamine vaid ka nende hoiustamine. Kostüümilaos

on viis pikka ruumi, mis on maast laeni kostüüme täis. Piret teab, kus mis on. Kui ma imestan, et kuidas nii paljude asjade hulgast on võimalik leida just see õige, vastab ta, et süsteem on tegelikult väga lihtne: „Kõik, mis võtad, paned sinna tagasi, kust võtsid.“

Õmblustöökojas teostatakse kunstnike kostüüminägemusi, samas mõeldakse siin sellele, et kostüümi kandjal oleks laval võimalik vabalt liikuda.

Balletisolist Hayley Blackburn:

„BALLETT ON OHTLIKUM KUI JALGPALL!”

Kui Vanemuise ballett on 71 aastat vana, siis Vanemuise balletitrupi liige on reeglina 19-25 aastat vana. Kokku on trupiliikmeid 33 ja nad on siia kokku tulnud eri riikidest. Inglismaalt pärit Hayley saabus Eestisse 19-aastasena, kohe pärast Kuningliku Balletikooli lõpetamist. Vanemuise teatri leidis Hayley internetist ja Eesti tundus töötamiseks tore paik olevat.

Hayley sõnul on Vanemuises trupisisesed suhted väga head ning see pole üldsegi nii tavaline - Vanemuisesse on lihtsalt õnnelikul kombel väga toredad isiksused kokku sattunud ja nii suudab see suur rahvaste segasummasuvila ühtse tiimina tegutseda. Hayley on nüüdseks Vanemuise laval tantsinud viis aastat. Hooajal 2010/2011 näeb Hayleyt lavastustes „Uinuv kaunitar“, „Kevade“, „Giselle“ ja „Petruška pärastlõuna“, samuti teeb ta kaasa 30. oktoobril esietenduvas „Mowglis“ ja 12. märtsil esietenduvast „Casanovas“.

Mis on peamine põhjus, miks balletitantsijad lähevad võõrale maale, miks sa ei tantsi näiteks Inglismaal?

Peamine põhjus on, et igal maal on balletitantsijale tegelikult väga vähe vabu töökohti, võib-olla kolm vaba töökohta terves riigis. Nii et otsima peab tõesti igalt poolt. Ja erinevad tantsijad sobivad erinevatesse truppidesse - sa pead leidma trupi, mis sobib just sulle.

Kui vana sa olid, kui teadsid, et tahad saada balletitantsijaks?

Ma alustasin balletiga, kui olin kolmeaastane ja ma tõesti nautisin tantsimist juba siis, aga ega ma tol hetkel veel täpselt aru ei saanud, mida tähendab balletitantsija karjäär - seda hakkasin ma taipama kusagil 13-aastaselt ja ma otsustasin, et see on see, mida ma tegelikult teha tahangi.

Milline oli su kooliaeg, palju oli sul kooli kõrvalt aega enda jaoks, palju pidude jaoks?

Ma käisin Londoni Kuninglikus Balletikoolis, mis on tõesti karm ja range kool, nii et ma pidin olema üsna mõistlik teismeline. Tuli keskenduda olulisele, et püsida konkurentsis. Muidugi oli natuke aega ka enda jaoks, laupäeva õhtul võis natuke pidutsemist lubada, kuna pühapäeval oli aega puhata. Aga ma olin ikkagi üsna keskendunud ja tegin kõvasti tööd.

Miks sa balleti armastad?

Ma armastan seda, kuna see on igapäevane väljakutse, proovilepanek. Sa võid alati saada natuke paremaks, ballett pole kunagi lõpetatud protsess - see on põhjus, miks iga päev tööle tulla. Ja ka sellepärast, et see on nii haruldane - sarnaseid oskusi pole just paljudel, nii et on väga eriline tunne olla selleks võimeline.

Kas on hetki, kui sa oled mõelnud, et ei taha enam kunagi tantsida?

Võib-olla siis, kui on väga valus, kui on mingi vigastus. Vigastus võib olla üsna masendav, sest sa ju tahad tantsida, aga ei saa. Aga kui ma ka nii mõtlen, siis pole see kunagi päris tõsine. Lihtsalt aeg-ajalt tahaks hüüda - „Taevas küll, see on nii raske, miks ma seda teen!“ - samas on osa sellest, miks ma balleti armastan, just need raskused, mida ületada.

Milliseid valusid ja vigastusi võib balletitantsijal olla? Ja kuidas need juhtuvad?

Ballett on kõige kõrgema vigastusprotsendiga sport, isegi kõrgemaga kui jalgpall või teised kontakt-sportialad. Sa pead oma keha jälgima ja palju puhkama. Vigastused juhtuvad kõige suurema tõenäosusega siis, kui oled üleväsinud ja su keha ei reageeri, aga ikkagi surud teda läbi keerukate liikumiskombinatsioonide. Parim, mida tantsija teha saab, on vigastuste vältimine. Nii et ennast peab hoidma, olema terve ja

tugev, korralikult ja tervislikult sööma, et oleks jõudu lihaseid hoida. Selleks, et tugev püsida, saab ka konkreetseid harjutusi teha - siis on vigastused ka vähem tõenäolised.

Milline näeb välja sinu tavaline tööpäev?

Ma üritan jõuda stuudiosse 9.30-ks, et teha enne tundi, mis algab kell 10 ja kestab 11.15-ni, soojendust. Tunnis me harjutame lihtsalt samme ja teeme prooviks lihased soojaks. 11.30-st kuni kella 15-ni on proov, mis on erinev sõltuvalt sellest, millise lavastuse kallal me parasjagu töötame. Kella 15-18-ni on paus, siis ma lähen tavaliselt koju ja puhkan pisut. Kella 18-21-ni võib olla proov või siis on meil õhtune etendus, mis algab kl 19 ja lõpeb umbes 21.30. Seejärel lähen ma koju ja magan kõvasti.

Kas sul on ka vabu päevi?

Tavaliselt me töötame teisipäevast laupäevani, aga aeg-ajalt on meil etendused ka pühapäeval või esmaspäeval ning muidugi on meil suvepuhkus - umbes 6 nädalat.

Kas sa pead treenima ka suvepuhkuse ajal?

See on tegelikult iga tantsija enda otsustada, aga mina kindlasti jätkan ja hoian ennast vormis, niipalju kui võimalik. Pole alati lihtne leida sobivat ruumi ja Londonis on prooviruumide rentimine ka väga kulukas. Kindlasti proovin teha üks-kaks treeningut nädalas, vahel teen lihtsalt painutusit ja venitust - seda kasvõi hotellitoas, kus ma viibin.

Sa oled väga kleenuke, mida sa sööd või kas sa üldse sööd?

Mul on hästi läinud, mul on üsna kiire ainevahetus - see tähendab, et ma põletan toitu üsna ruttu ja ei pea väga muretsema selle pärast, mida süüa. Ma süüa kõike - lihtsalt mitte hiigelsuuri portsjone. Aga iga tantsija peab sööma, sul pole ju tantsimiseks energiat, kui sa ei söö.

Sinu ameti juures on välimus väga tähtis, sa pead ilus olema?

Jah, ja loodetavasti on see treeningutega saavutatav. Pead käima ujumas, jõusaalis, elama tervislikult - see hoiabki saledana. Tähtis on, kuidas treeningutel oma lihaseid kasutada. Balletitantsija keha võib võrrelda skulptuuriga, mida muudkui vormid ja vormid, et saavutada ideaali. Ideaal pole tegelikkuses saavutatav, aga sa üritad ikka.

Teelena Ruslan Stepanovi tantsulavastuses „Kevade“. Hayley pole Kevadet lugenud, sest ei leidnud inglisekeelset tõlget, aga ta on näinud filmi ja teab, et see lugu on eestlastele väga lähedane.

Milline on praegu kõige raskem roll Vanemuises?

Seda on raske öelda, sest kõik rollid on erinevad. „Uinuv kaunitar“ on väga pikk ja mul on seal palju teha, nii et suurim väljakutse on lõpuni energiat säilitada. Lisaks sellele pean ma mängima kahte tegelaskuju, üks on tänapäevast ja teine 20. sajandi algusest. „Giselle“ on lühem, aga seal on lõpus üks väga tihe tantsustseen ja esimeses osas on väga intensiivne näitlemisstseen, kui Giselle läheb hulluks. Igal balletil on omad keerukamad kohad ja sa pead nendeks kõigiks valmistuma ja keskenduma.

„Kevade“ on eestlastele väga tähtis teos, kuidas sul Teele rolli loomine sujus?

Minu jaoks oli kõige olulisem tabada oma tegelaskuju õigesti, sest ma tean, et see lugu on eestlastele väga lähedane. Seega oli väga oluline kuulata, mida räägivad lavastaja ja teised inimesed, kes seda raamatut on lugenud, selle kohta, milline see tegelaskuju on ja samas pean suutma sinna juurde lisada ka oma isiksuse. See ei ole ju ajastutruu lavastus, vaid tegelased on toodud kaasaega - ma pean mõtlema, kuidas see tegelaskuju käitaks tänapäevas. Suuta seda kõike näidata, on minu jaoks „Kevade“ puhul kõige olulisem.

Millist lavastust sa soovitaksid teismelisele vaatajale?

Paljude ballettide aluseks on armastuslood ja sellega suudavad noored ennast samastada. „Uinuv kaunitar“ näiteks on nõ moodne muinasjutt, see on seatud 2008. aastasse, sellega on lihtne samastuda. „Giselle“ tegevus toimub küll ammu aega tagasi, aga selle looga on samuti võimalik üsna lihtsalt kontakti saada.

Paljude ballettide aluseks on armastuslood ja seepärast on noortel lihtne nähtuga samastuda. Tšaikovski „Uinuv kaunitar“ - Aurora

Kuidas sinu endaga on? Kas sul endal on armastuseks aega?

Jah, mu sõber on samuti Vanemuises tantsija. Meil on õnne, et me näeme üksteist kogu aeg. Aga muidu oleks me tõesti tööga väga hõivatud ja koos olemiseks jääks vähe aega.

Kuidas sulle võõral maal töötamine sobib, sinu pere ja sõbrad on ju Inglismaal?

Mulle meeldib võõral maal elada, kui ma olin laps, siis me elasime neli aastat Saksamaal ja see kogemus andis mulle julgust maailma rohkem näha. Minu pere elab praegu niikuinii Prantsusmaal ning minu sõbrad on tegelikult tantsijad üle maailma, erinevates tantsutruppides. Muidugi ma igatsen Inglismaad, teatud elemente sealsest elust, aga neid inimesi, kes mind seal hoiaks, polegi nii palju. Ma naudin välismaal elamise kogemust.

Kui tihti sa oma peret näed?

Ma näen neid jõulude ajal ja suvel, aga aegajalt tulevad nad siia minu etendusi vaatama, kui neil on aega ja raha. Ma nägin neid sagedamini, kui ma siin alustasin, siis oli nende tuge rohkem vaja, praegu tunnen ma ennast siin juba üsna mugavalt ja kohtun nendega puhkuse ajal.

Vanemuise balletijuht Mare Tommingas Hayleyst

„Hayley on väike, habras, armas ja ilus. Ta areneb ja töötab väga hästi ning ilusaid peaosi tuleb aina juurde. Ma tean, et Hayleyl on ka väga palju fänne, kes käivad teatrikassas küsimas, millal ta tantsib.“

Mida oled tantsimise tõttu ohverdanud?

Võib-olla normaalse lapsepõlve, aga ma ise seda ei kahetse. Mul ei ole tunnet nagu ma oleks millestki ilma jäänud, vaid hoopis, et ma olen oma ellu lisaks saanud väga erilisi oskusi ja kogemusi.

Mida sa Tartus teed, kui sa ei tööta?

Mul on mitmeid pisikesi asju, mis mind huvitavad - näiteks on mul kitarr, mida ma mängima püüan õppida. Mul on õmblusmasin ja ma püüan riideid õmblema õppida ja mulle meeldib ehteid meisterdada - ühesõnaga olla loominguline. Käin aga näiteks ka kinos.

KEVADE

Tantsulavastus Oskar Lutsu romaani „Kevade” ainetel

Helilooja: **Ardo Ran Varres**

Lavastaja – koreograaf: **Ruslan Stepanov**

Lavakujundus: **Liisi Eelmaa**

Kostüümikunstnik: **Mare Tommingas**

Osades: **Takuya Sumitomo, Hayley Jean Blackburn, Aivar Kallaste, Janek Savolainen, Ilja Mironov, Silas Stubbs, Alo Kurvits, Heiki Palm jt.**

Et Oskar Lutsu „Kevade” on väga eestilik, meie oma lugu, on Vanemuise „Kevade” puhul kriitikas (ja võib arvata, et vaataja-teski) palju eelvust tekitanud rahvusvaheline balletitrupp, eesotsas jaapanlasest Arnoga. Lavastaja Ruslan Stepanov sai selle lavastuse eest 2009. aasta Eesti Teatriliidu muusika- ja tantsulavastuste žürii eripreemia.

Ruslan Stepanov

Esietendus 4. märtsil 2009 Vanemuise suures majas

Etendusid :

2010: 10.09. 19:00, 08.10. 19:00, 07.11. 16:00, 04.12. 19:00 Vanemuise suures majas

Ajal, mil teatrirahvas nuriseb, et arvustused on leheveergudelt kadumas, võttis iga endast lugupidav perioodikaväljaanne pärast „Kevade” esietendust seda arvustada ning vaid üdini positiivselt. Lavastust peetakse energiliseks, vaimukaks, uudseks ja modernseks; muusikalist lahendust nimetatakse helide teoseks, mis mõjub kui kõrva-dega loetav raamat; tantsijate kohta on öeldud, et nad pakatavad entusiasmist. Ja nii edasi ja nii edasi ja nii edasi. Kui enesekindel te seda tükki lavale tuues olite? Teadsite juba ette, et teie „Kevade” pälvi-vaid kiidusõnu?

RS: Ma ei olnud selles üldse kindel. Tegelikult me selle ettevõtmise alguses ikka täitsa kartsim, kuna „Kevade” on eestlastele justkui piibel.

Te kartsite, et Arno osatäitmist jaapanlase poolt ei võeta omaks?

RS: Mitte ainult seda. Ma kartsin, et tervet lavastust ei võeta omaks, kuna see on lahendatud nüüdisaegses võtmes.

Kas nüüdistsants klassikalise lahenduse asemel oli teile ainuvõimalik tee?

RS: Minule küll, sest kaua võib publikule meeldimise soovis paigal tammuda ning vaid tagasi vaadata. Kuid hirm, kuidas vanem generatsioon lavastuse vastu võtab, oli täitsa olemas, sest ka „Kevade” muusikaline lahendus on nüüdisaegne, pikitud väga erisuguste helidega. Raske oli ennustada, kuidas sellele reageeritakse.

Ma ei usu, et lapsed satuksid vaimustusse vanemate või õpetajate soovituselt minna „Kevadet” teatrisse vaatama. Mida te veel ei taha - ürgaegne „Kevade” ning tagatipuks ballett! Ei, aitäh! Nad, kullakesed, ju ei tea, et see „ürgaeg” on toodud tänapäeva ning et Imelik tõmbab kandle näppimise asemel kitarri riffi. Kuidas on noorus tüki vastu võtnud? See osa noorusest, keda on mingi valemiga suudetud saali meelitada...

RS: Mul on hea meel tõdeda, et kui teatripublik on enamasti eakas, siis seda lavastust käivad ka noored usinalt vaatamas. Ma olin täitsa üllatunud. Neile meeldib ning tantsijatele omakorda mõjub noorema-poolne publik ergutavalt. Selles lavastuses oleme me noortega nii-öelda sina peal.

Tiia Linnard, Põhjarannik

Takuya Sumitomo, Hayley Blackburn

Adolphe Adam

GISELLE

Ballett

Lavastaja: **Stanislav Fečo** (Tšehhi)Koreograafia: Jean Coralli, Jules Perrot ja Marius Petipa järgi - **Stanislav Fečo**Muusikajuht ja dirigent: **Lauri Sirp**Kunstnik: **Charles Cusick-Smith** (Šotimaa)Osades: **Hayley Jean Blackburn, Mai****Kageyama, Nashua Mironova, Janika****Suurmets, Takuya Sumitomo, Ilja****Mironov jt. Vanemuise balletitrupp ja****Vanemuise Sümfooniaorkester**See on lugu vastamata armastusest, hül-
lusest, surmast ja kättemaksust. Kaunis

talutüdruk Giselle armub krahv Albertisse, kes murrab ta südame. Esimese vaatuse helgele ja optimistlikule külameeleolule on kontrastiks teise vaatuse müstiline ja dramaatiline atmosfäär, kus uduloo-ridesse mähkunud metsas võimutsevad vilid – enne pulmi surnud noorte tütarlaste vaimud, kelle rituaalsetest tantsudest ei pääse elavana ükski inimhing. Lunastuse võib tuua vaid kõikevõitev armastus.

“Giselle’i” esietendusega 1841. aastal Pariisi Ooperiteatris saavutas romantiline ballett oma täiuslikeima ja kompleksseima vormi. Tantsulise mitmekülguse ja dramaatiliste nüansside tõttu on see üks enim väljakutseid pakkuvaid ballette nii solistidele kui kordeballettile.

Nashua Mironova, Steven Melendez

Esietendus 2. veebruaril 2007 Vanemuise suures majas

Etendused:

2011: 20.01. 19:00, 09.02. 19:00, 31.03. 19:00, 10.04. 16:00 Vanemuise suures majas

Tauno Aints

MOWGLI

Tantsulavastus

Muusikajuht ja dirigent **Aivo Välja**Koreograaf-lavastajad: **Jenny****MacNamara** (Inglismaa) ja**Mare Tommingas**Kostüümikunstnik: **Mare Tommingas**Lavakujundus: **Vladimir Anšon**Valguskujundus: **Margus Vaigur** (Endla)Nimiosas: **Takuya Sumitomo** või **Colin****Thomas Maggs**

Lapsed, kes kuus aastat tagasi said oma esimese balletielamuse Vanemuise „Pähklipurejat” vaadates, on nüüd just õiges vanuses, et astuda samm klassikalise balletist kaasaegsesse tantsuteatrisse.

Üle hulga aja tuleb taas lavale „Mowgli”, mis seekord on täiesti omamoodi lugu – nii seest kui väljast.

„Mowgli” on lugu teismelisest poisist, kes otsib oma kohta ja oma mina suures inimdžunglis.

Lavastusele on muusika loonud noor eesti helilooja Tauno Aints, kelle helikeeles sulandub klassikaline muusika džäss, rocki ja hip-hopi muusikaliste võtetega. Lavakujundus kunstnik Vladimir Anšoni nägemuses annab vihje Rudyard Kiplingi „Mowgli” algupärasele tegevuskohale, on ja jääb aga siiski võimalikult ajatuks.

Kristina Markevičiute, Colin Maggs

Külaliskoreograaf Jenny MacNamara (Inglismaa) ja Mare Tomminga koostöös avaneb 21. sajandi džungliraamat 30. oktoobril 2010 Vanemuise suurel laval.

Etendused:

2010: 30.10. 19:00, 31.10. 16:00, 12.11. 12:00, 17.11. 19:00, 01.12. 19:00

2011: 16.01. 12:00, 27.01. 19:00, 13.02. 12:00, 23.02. 12:00, 23.03. 19:00, 06.04. 12:00,

17.04. 12:00 Vanemuise suures majas

VANAMEES JA MERI

Tantsulavastus Ernest Hemingway lühimaani ainetel

Lavastaja-koreograaf, video idee ja teostus:

Janek Savolainen

Libretist: **Katrin Pärn**

Kunstnik: **Liina Unt**

Valguskujundus: **Janek Savolainen, Liina Unt**

Muusika: **Johnny Greenwood, Bruce Broughton, Elliot Goldenthal**

Osades: **Aivar Kallaste, Stilas Stubbs**

Ernest Hemingway samanimelise lühimaani alusel loodud tantsulavastuse koreograaf ja lavastaja ning video idee autor ja teostaja Janek Savolaineni sõnul otsis ta teksti just spetsiaalselt Aivar Kallaste jaoks. „Mõtlesin teha talle juubelihõngulise lavastuse ja vajasin selleks midagi, mis oleks monotüüks paslik,“ seletas koreograaf sellise klassika otsa sattumist.

Päris monotüüks see siiski ei jäänud, tegelasi on kaks ning lisaks peaosalisele Aivar Kallastele teevad veel kaasa Silas Stubbs, Marika Aidla, Rita Dolgihh ja Maarja Paugus. Savolaineni hinnangul on tegu tantsudraama sümbioosiga, kus ei näe vaid puhast tantsu, vaid ka „olemist“. „Inimesed ei keeruta laval kogu aeg jalga,“ muias ta.

Lisaks põimib Savolainen lavastusse 3D-videot, mida nimetab väikeseks katsetuseks, et asja põnevamaks teha.

Tiiu Laks, Eesti Päevaleht

Esietendus 16. jaanuaril 2010 Sadamateatris

Etendused:

2010: 18.09. 19:00, 09.10. 19:00, 26.11. 19:00,

09.12. 19:00 Sadamateatris

Aivar Kallaste

Pjotr Tšaikovski

UINUV KAUNITAR

Ballett

Koreograaf-lavastaja, libretist: **Pär Isberg** (Rootsi Kuninglik Ballett)

Kunstnik: **Bo Ruben Hedwall** (Rootsi)

Kostüümikunstnik: **Emma Gauffin** (Rootsi)

Muusikajuht ja dirigent: **Aivo Välja**

Dirigent: **Lauri Sirp**

Osades: **Hayley Blackburn, Nashua**

Mironova, Takuya Sumitomo, Mai

Kageyama, Janika Suurmets, Ilja Mironov,

Rita Dolgihh, Ruslan Stepanov jt.

Spetsiaalselt Vanemuise truppi silmas pidades on loodud “Uinuvalde kaunitarile” täiesti uus libreto. Laval elustatakse päästmatult kadunud “eilne maailm”, mil kõrgklass elas pillavalt ilutsevate jõudeelu ning grammofon ja filmikaamera tekitasid samavõrra imetlust kui umbusku...

Kaunitar Aurora saab Vanemuises grammofonilt surmavalt nõelata (08.10.2008)

Leenu Nigu, Eesti Päevaleht

Ruslan Stepanov, Hayley Blackburn

Esietendus 4. oktoobril 2008 Vanemuise suures majas

Etendused:

2010: 06.10. 19:00, 20.10. 19:00, 20.11. 19:00, 08.12. 19:00

2011: 17.02. 19:00, 02.03. 19:00 Vanemuise suures majas

KÖÖGINURK

ehk kuidas valmib
lavasöök ja -jook

Retsepte jagavad:

Liina Martoja - rekvisiidiala juht
Terje Kiho - kunstnik-butafoor

Rekvisiitorite ruumid teatris on maast laeni täis kõige erinevamaid asju, sea rümbast kuni roosa õmblusmasinani. Kuna kogu seda kraami pildistada ja läbi jutustada niikuinii ei jõua, siis keskendume sellele, milliseid sööke ja jooke laval serveeritakse.

Kui tegemist on kaasajas toimuva tükiga, kus tarbitakse kaasageid jooke, pole üldse suurt probleemi, sest tühje pudeleid hankida on lihtne. Millega neid aga täidetakse? Konjaki asemel on jäätee, valge veini aset täidab õunamahl ja punase veini aset viinamarjamahl. Enamasti lahjendatakse

mahla veega, sest muidu on jook näitleja jaoks liiga magus. Viinapudel täidetakse kõige tavalisema veega. Šampusega on pisut keerulisem, eriti kui pudel tuleb laval pauguga avada: „Vahel kasutame laste šampust, aga mõnikord see ei sobi. Siis on šampuse retsept selline - Sprite, Mynthon sinna sisse ja kork peale - see annab joogile vajaliku vungi. Plastmassist korki saab haamriga uuesti pudeli peale lüüa küll, traat ka peale ja ongi valmis,“ kirjeldab Liina oma tööd. Sprite'i ja Mynthoni retsept on teatris katseid tehes ise leiutatud. Oluline on pudelisse valatava kraami juures ka see, et artist oleks selle maitsega rahul. Ooperis ja operetis peab laulja pärast šampuseklaasi tühjendamist sageli kohe laulma hakkama ja liiga magus jook võib häälepaeltele halvasti mõjuda.

„Lood Viini metsadest“ lavakujunduse osaks oli terve baar, esiplaanil kallab Tanel Jonas viinapudelist viinapitsi sisse haljast vett.

Prožektorite filter jätab eemalt mulje, nagu oleks pudelis jook.

Vahel juuakse laval ka väga kalleid marke. Neid teater muidugi osta ei jõua ja appi tuleb võtta internet. Sealt leiab paljude tootebrändide silte, need saab välja printida ja kleepida mõnele sobilikule pudelile. Ühe pudeli täitmine on niisii üsna lihtne, mida aga teha, kui laval kujutatakse tervet baari koos suure hulga alkoholiriiulitega? „Lavastuses „Lood Viini metsadest“ oli just selline baar. Pidime välja nuputama, kuidas kõik need tühjad pudelid eemalt vaadates täis paistaksid. Ja lahendasime asja nii, et valgustajate prožektorite filtrid on pudelitesse sisse aetud,“ meenutab Liina.

Inimkonda kimbutavatest pahedest pole alkohol muidugi ainuke, mida laval pruugitakse. Sageli tuleb näitlejatel laval ka suitsu teha. Kes ise suitsumees, tõmbab laval ka päris suitsu. Mittesuitsetajate jaoks on olemas butafoorsed suitsud: „Seda suitsu tuleb puhuda. Sees on talk ja kui see tühjaks saab, siis ots käib ära ja saab uuesti täita,“ selgitab Liina.

Jõuame „söödava“ kraamini. Riiulitelt vaatavad vastu suured seapraed ja liuatäied kalamarja. Kandiku servas on väike tühimik, kuhu pannakse siis natuke söödavat kalamarja ka, muidugi mitte seda kõige kallimat. Samas oli konkreetse kandiku puhul just kõige olulisem luksuslik välimus. Butafoorilt telliti alguses punase kalamarja kandik, siis aga selgus, et must kalamari on kallim ja tuligi juba valmis kandikutäis mustaks

värvida. Puuviljad laval on sageli butafoorsed, aga neid saab ka poest osta, ei pea teatris ise tegema. Selleks, et imiteerida täis puuviljakorvi tehakse padja peale puuviljakiht ja pool korvi on lihtsalt penoplasti täis. Teinekord on vaja ka hiigelsuuri puuvilju, näiteks kui laululaval mängiti „Aidat“. Samas pidid need olema kerged, et lavamehed jaksaks tõsta. Teatris sõltub palju sellest, kui kaugelt publik tükki vaatab - kas toit peab olema kaugelt vaadeldav, ilus ja suur või siis peab see olema lähedalt vaadeldav ja võimalikult ehtne, et inimene ära petta. Butafoorile on suuremaks väljakutseks ikka see, kui tuleb asi teha väga elusarnane. Viimase aja suuremaks saavutuseks peab Terje kaheksajalga. „Kaheksajalga polnud ma enne tervena näinudki. Siis tuleb internetis otsida pilte ja nende järgi teha,“ selgitab Terje.

Liina näitab butafooride viimase aja põnevamat tööd - kaheksajalga.

Nõrganärvilistele ei pruugi rekvisiidiruumis avanev vaatepilt kõige sobilikum olla.

Erinevalt ehtsast tuleb butafoorset suitsu mitte tõmmata vaid puhuda.

Viinamarjakorv on suures osas hoopis penoplasti täis topitud.

Külluslikud koogi- ja lihavaagnad

Iga tüdruku unistuste õmblusmasin

Menüü, mida valmistada on tulnud, on lai - austrid, harknääre, sült, tallemunad, tikuvõileivad, vorst, sink, kala jne. Kala retsept on lihtne - akrüülhermeetik ja siliikoon. „Materjalid ongi põhiliselt pärit ehitusmaterjalide poest - poroloon, penoplast, saepuru, PVA, makroflex, põrandakitt, värv. Butafoorset keeksi saab teha nii poroloonist kui penoplastist ja kindlasti veel mitmest materjalist. Oluline on see, mida toiduga laval tehakse ja sellest lähtuvalt leitakse materjal,“ selgitab Terje. Näiteks kui toidu peab maha pillama, tuleb tegemisel arvestada sellega, kas ta hakkab pörkama, et ta ei koliseks jne. „Näiteks on olnud asju, mis on valmis tehtud ja pole käiku läinud, sest kukkumisel tekib vale heli,“ möönab Terje. Kui aga toit maha kukkuma ei pea, siis on see

Pizza neljale - vaatamiseks.

enamasti vaagnal kinni. Põhiline põhjus selles, et rekvisiidid kaotsi ei läheks. Praegu on Terje töölaual kana, mis peab välja nägema võimalikult ehtne, sest laval tehakse süüa ja kana on vaja seest täita. „Aeg-ajalt tuleb osta poest üks kanakints, et teha järgi butafoorse kana värvi,“ räägib Terje. Tema sõnul on kõige suurem asi, mis ta teinud on, pooleteise-meetrine ja kahekordne tort. See ei mahtunud kaubikussegi, tuli katusele paigutada, et ära vedada. Samas on tulnud teha ka sentimeetrise läbimõõduga nukukooke.

Mõnes teatritükis, kus publik on väga lähedal - nagu „Sviit“ ja „Elling“ - on laval ikkagi päris toit. See ostetakse poest ja tehakse mikrolaineahjus vajalikul hetkel soojaks. Lavastustes tuleb vahel ka ette olukordi, kus näitleja ei söö mitte tavalist toitu, vaid väga imelikke asju nagu muld või liiv. „Lavastuses „Sada aastat üksildust“ sõi näitlejanna mulda - see oli siis tegelikult pruun suhkur. Ja liiva asendab graanulitest tee,“ räägib Terje. Ja kui te vaatate lavastust „Maetud laps“ ja näete laval mullaseid porgandeid ning maisitõlvikuid, siis muidugi ei ole keegi neid just põllult võtmas käinud, need tehakse „mullaseks“ märja kohvipuruga.

Lõpetuseks peaks vist ütlema, et selles kööginurgas avaldatud retsepte ei tasu kodus järele proovima hakata. Tulge parem teatrisse ja püüdke saalis istudes vahet teha, milline toit laval on päris ja milline mitte.

Terje näitab butafoorset kana, mis isegi lähedalt vaadates ehtne tundub.

Lavastuses „Sviit“ süüakse päris toitu. Pildil Ott Sepp

Martin Kõiv, Margus Jaanovits, Maarja Mitt ja mullased porgandid lavastuses „Maetud laps“.

2010 suvel toimus maailma esimene

KOLLASE KASSI SUVEKOOOL

Lydia Koidula "Saaremaa onupoeg" oli Vanemuise teatri esimene lavastus 1870. aastal. 140 aastat hiljem, 16. juunil 2010 esietendus see Sadamateatris täiesti uues võtmes ja ka uue pealkirja all – „Saaremaa onupojad“. Tegemist oli Vanemuise teatriteemalise suvelaagri ehk Kollase Kassi Suvekooli lõputööga. Kollase Kassi Suvekoolis õppis sellel suvel 10 päeva jooksul 30 noort vanuses 12-16 aastat. Nad kõik soovisid lähemalt teada saada, kuidas teatrit tegelikult tehakse. Lavastus „Saaremaa onupojad“ oli ainulaadne, sest kasutati ühte ja sama teksti, kuid sellest tehti viis täiesti erinevat minilavastust. Näitlejateks olid Kollase Kassi Suvekooli õpilased ja ka peaaegu kõik muu selle suure teatriprojekti juures tegid samuti õpilased ise - alates valgusest ja lõpetades dekoratsioonidega.

Vanemuise noortetöö juht Mall Türk iseloomustab seda suvelaagrit nii: "Kollase Kassi Suvekooli juures ei ole kõige olulisem mitte see lavastus, mis lõpus välja tuuakse, vaid see, et noored puutuvad kokku kõigi lavastuse valmimiseks tehtavate töödega ja õpivad teatrit seestpoolt tundma."

Vanemuisel on plaan muuta teatriteemaline suvekool traditsiooniks. Nii et kõik noored, kes te huvitute teatrist veel sügavamalt kui etenduste külastamine: hoidke silmad-kõrvad lahti ja ärge järgmisel suvel oma võimalust maha magage!

Siit saate aga lugeda seekordse Kollase Kassi Suvekooli õpilaste mõtteid teatrist pärast esimest koolipäeva ja pärast esietendust ehk siis viimasel koolipäeval.

ESIMENE KOOLIPÄEV

Miks Sa tulid Kollase Kassi suvekooli?

Liina Anette Pärtel (13): Ma tulin Kollase Kassi Suvetooli, sest ma otsustasin, et ma enam ei taha selline tohman olla, kes ei tea teatrit ja lavastuse sünnist midagi.

Mida uut Sa esimese koolipäeva jooksul teada said?

Saara Vällik (14): Sain teada, kui palju peab nägema vaeva ühe näidendi jaoks. Lihtsalt saada see näidend valmis ja lõbus-tada inimesi. Sain teada, et teatris peab tegema tohutult tööd ja vahepeal isegi tuluta.

Liina Kanarbik (15): Sain teada, et näitleja elu ei ole nii lust ja lillepidu kui tunduda võib.

Eliseta Talviste (13): Et etendus on see, mis toimub ühel õhtul ja lavastus on see, mida mängitakse läbi hooaja.

Mis see teater selline on?

Liis Ivaste (15): Teater on see, kus tehakse lavastusi ja kus on suured töökojad ja suured saalid. Ja teater on see teine kodu näitlejatele, kus nad päevast päeva elavad.

Hele-Liis Päike (13): Teater on minu arust elustiil. Kui sa oled selle tee juba valinud, siis see jääb sulle ka külge (südamesse) ning sellest on raske vabaneda.

Liina Anette Pärtel (13): Ma arvan, et isegi elukutselised näitlejad ei oska seda öelda.

Milline amet on teatris kõige tähtsam ja miks?

Liis Ivaste (15): Minu arvates on teatris

neli väga tähtsat ametit, õmblejad ja kunstnikud, näitlejad ja lavastaja. Õmblejad ja kunstnikud sellepärast, et näitleja ju paljalt lavale ei lähe. Ja näidend ilma lavakaunistusteta poleks näidend. Näitlejatel on kõige tähtsam osa, sest nemad peavad etenduse vaatajatele meeldivaks tegema ja lavastaja peab mõtlema sellise näidendi, mida vaadata ka tullaakse.

Laura Annast (14): Teatris ei ole kõige tähtsamat ametit, sest kõik on ühtviisi võrdsed. Teatri ametid on nagu klotsidest laotud torn, kui üks ära tuleb, siis variseb kogu kupatus kokku.

Martina (14): Lavastaja, sest ilma temata ei ole ju midagi teha.

Kirjelda on viimast head teatrielamust.

Hedi Armulik (16): See oli tantsuetendus „Kevade“. See on kindlalt parim asi, mida ma laval näinud olen. Kuna minu uurimustöö teemaks koolis oli „Oskar Lutsu Kevade Eesti teatrilaval“, siis tänu sellele ma „Kevade“ avastasingi. Olen käinud seda kolm korda vaatamas ning mul ei saa sellest küllalt. Vanemuise balletitrupp ja see etendus on mu totaalselt ära võlunud. Seal saab ainult parimad emotsioonid. Meistriteos!

Lisane Meristo (13): Viimati käisin vaatamas muusikali „Evita“. See oli minu jaoks väga meeldiv etendus. Pildid vahetusid pidevalt ja selle jooksul jõudis ka minu peast läbi vilksatada mõte, mis vaeva kostüümi-kunstnikud ja rekvisiitide tegijad on näinud. Mõned laulud sellest muusikalist on siiani minu kuulamislistis.

Liina-Mari Rooleht (12): Viimati käisin vaatamas „Huntlutsu“, see oli naljakas ja läks kiiresti (aeg läks kiiresti). See oli tehtud „Kevade“ põhjal.

VIIMANE KOOLIPÄEV

Kas ja kuidas muutus Kollase Kassi Suvetoolis sinu arusaam teatrist?

Martina (14): Muutus küll, sain teada, et teater on palju rohkem tööd, kui ma arvasin. Ja see ka, et näitleja elu keskpunkt on teater. Nagu, et tal pole sünnipäevi ja matusid.

Hedi Armulik (16): Tegelikult ei muutnud. Ma teadsin ja arvasin, et teater on koostööl põhinev, salapärane ja keeruline. Armastan teatrit nüüd lihtsalt veel rohkem.

Susanna Laan (14): Ma ei arvanud, et näitlejal on nii vähe sõnaõigust.

Mis oli selles koolis kõige raskem sinu jaoks?

Saara Vällik (14): See, et sul on oma osal selge ja iga kord kui sa selle lavastajale ette mängid, hakkab ta asju muutma ja kui need muutused on selged, siis ta muudab jälle.

Eliseta Talviste (13): Organiseerimine, et plakatid saaksid üles, flaiidid jagatud jne.

Meel (12): Alguses tundus raske see, et tekst ei jäänud pähe, aga tegelikult ikka jäi küll.

Kui sa näed oma tulevikku teatriga seotuna, siis millise ameti sa valiksid?

Liina Kanarbik (15): Noo, kuna ma õmmelda ei oska ja muud näputööd ka mitte, siis äkki ikka näitlejaameti.

Karolin Tamm (14): Mulle väga meeldib näitlejatöö, kuid ma ei ole kindel, kas ma saaksin sellise pingega hakkama. Veel ei sobiks mulle nii palju kodust eemal olla ja olla näitlemisega hõivatud.

Kuidas sa kutsuksid teatrisse oma sõpra, keda teater muidu eriti ei huvita - mida sa talle räägiksid?

Martina (14): Et see on üli lähel Kammoon, ta ju lihtsalt peab mind uskuma. Noh, ja ma võin ju sünnipäevaks talle pileti kinkida ja siis talle hakkab meeldima!

Marko Vahi (14): Mul pole selliseid sõpru!

Lisane Meristo (13): Ma räägiksin talle, et see on nagu filmi live-esitus. Ja et teatrist saab palju kogemusi ja mõtlemisainet.

Hele-Liis Päike (13): Et teater on hoopis teine maailm ja sealt saad väga hea elamuse.

Eleriin Käo (14): „Kallis sõber, palun tule teatrisse, sest sa saad seal sellise fiilingu, mida kuskilt mujalt ei saa.“

Liis Ivaste (15): Et teater on kõige vägevam koht tegelt ja siin saab nii palju uusi kogemusi.

Meel (12): Et see on tore elamus ja teed aega parajaks väga kvaliteetselt.

NOORTETÖÖ

VANEMUISE TEATRIS

Praegustel lastel ja noortel on tohtul hulgal valikuvõimalusi, kuidas sisustada oma vaba aega. Vanemuise teater loodab, et üha enam valivad noored teatri. Teeme selleks omalt poolt ukseid lahti: tulge, õppige teatrit tundma ja armastama!

TEATRIKOHTUMISED 2010 / 2011 hooajal

2010 / 2011 toimub 5 põnevat teatrikohtumist, kus enne etendust räägib sama õhtu teemadel üks tore, tark ja põnev inimene. Kohtumine ei maksa midagi, aga annab palju!

17. novembril kell 17 Vanemuise suures majas ALEKSEI TUROVSKI

Teatrikohtumisel räägime huntidest, inimestest, loomadest, loodusest mütoloogias ja Kiplingi loomemaailmas.

Kell 19 etendus „Mowgli“

2. detsembril kell 18 Vanemuise väikeses majas JAANUS KANGUR

Jaanus Kangur: „Oper on müüdi ja rituaali stiliseeritud vorm, mis annab meile võimaluse avastada ennast, mõtestada elu ning kogeda vaimustavaid esteetilisi elamusi.“

Kell 19 etendus „Madame Butterfly“

8. veebruaril kell 18 Sadamateatris JÜRI ENNET

Teatrikohtumisel räägime autismist, kuidas seda tunda ja mõista ning sellega toime tulla.

Kell 19 etendus „Elling“

2. märtsil kell 18 Vanemuise suures majas LOONE OTS

Loone Ots: „Tabamata ime“ on naise, kunstniku, kunsti enda tragöödia. Või hoopis (must) komöödia? Kes on õieti päikesenaine? Kohtumisel vaagime erinevaid võimalusi.“

Kell 19 etendus „Tabamata ime“

12. aprillil kell 18 Vanemuise väikeses majas JAANUS KANGUR

Jaanus Kangur: „Elu toimub täna. Kuidas elada hetkes ning teha valikuid, mis kasutavad käesoleva potentsiaali maksimaalselt?“

Kell 19 etendus „Manon“

ALEKSEI TUROVSKI

Aleksei Turovskit on nimetatud eestimaalaste lemmik-zooloogiks. Ta on sündinud 4. augustil 1946 Moskvaa, alates 3. elukuust elab Tallinnas. 1973. aastal lõpetas ta TRÜ bioloogia-geograafia teaduskonna zooloogina, vahepeal õppis kaks aastat keemiat. Alates 1972. aastast töötab Tallinna Loomaaias. Aastatel 1976–2001 töötas ta Eesti Mereinstituudis. Erialalt on parasitoloog, etoloog ja zoosemiootik. Õpetab Tartu Ülikoolis ja Tallinna Ülikoolis loomapsühholoogiat ja zoosemiootikat. Avaldanud teiste seas raamatud „Loomult loom“ (2004) ja „Loomad. Sipelgast vaalani“ (2007).

JAANUS KANGUR

Jaanus Kangur on õppinud suhtlemistreeneriks ning saanud nende oskuste õpetamisel tugeva praktika töötades vanglates kinnipeetavatega. Samuti on Jaanus õppinud nõustajaks suitsidaalsetele klientidele. Jaanus on juhtinud nii era- kui riigiasutuste struktuure ning

olnud viimased seitse aastat tunnustatud lektor ja koolitaja. Lisaks koolitamisele peab Jaanus loenguid Tallinna Ülikoolis ning on avaldanud mitmeid artikleid, millest valimikku saab lugeda www.crimeless.eu. Jaanus on Kuriteoohvrite Toetamise Ühingu „Ohvriabi“ juhatuse esimees ning Sotsiaalse Rehabilitatsiooni Keskuse juhatuse liige, samuti konfliktlahendusele, lepitusele ning vägivaltatule suhtlemisele suunatud taastava õiguse üks peamisi asjatundjaid Eestis. Jaanus on ennast täiendanud Tartu Ülikoolis, Londoni Ülikoolis ning Kanadas Queensi Ülikoolis, lisaks kursustel Hispaanias, Iirimaa, Inglismaal, Lõuna- Aafrika Vabariigis, Lätis, Saksamaal, Soomes ja muidugi Eestis.

LOONE OTS

Loone Ots on kultuuriloolane, kes õpetab Tartu ülikoolis välis- tudengitele Eesti ja Baltimaade võrdlevat kultuurilugu ja eesti kirjandust. Samade teemade külalislektoriks on ta ka Moskva Riiklikus Ülikoolis. Loone on

ooperilemb, asutanud Tartu Richard Wagneri seltsi (1991) ja laste- ning loomakaitse aktivisti. Vabal ajal tõlgib inglise keelde eesti kirjanduse antoloogiat ja kirjutab mõnikord näidendeid („Koidula veri“ 2005) ning lavakavu („Kriisiaja laulud“ 2009).

JÜRI ENNET

Jüri Ennet on sündinud 25. augustil 1943. a. Ta on õppinud Tartu (Riiklikus) Ülikoolis kahte eriala - esmalt arstiks- psühhiaatriks ja seejärel spordiartstiks. Töötanud spordiartstina, Eesti Eriolümpia artstina, psühhiaatrina, osakonna juhatajana „Seewaldi“ haigemajas (25 aastat), SA PERH Keila Haigla psühhiaatriaosakonna juhatajana. Õppejõuna õpetas üliõpilastele kohtupsühhiaatriat, psühhiaatriat, kliinilist psühholoogiat. Täiendas end Eestis, Saksamaal, Rootsis, Soomes. Praegu on Jüri Ennet AS Ida-Tallinna Keskhaigla Hooldusravikliiniku juhataja, õppejõud sisekaitseakadeemias, erapsühhiaater, riiklikult tunnustatud kohtupsühhiaatria ekspert.

Noortetöö üritused teatris

16.09.2010

Suures majas
infoüritus õpetajatele,
kell 19 etendus
„Uinuv kaunitar“.

29.03.2011

Laste ja noorte teatripäeva
tähistamine Vanemuises:
» ooperi, balleti ja draama õpitoad
» noorteloomingu konkursi „Nägin teatrit“
näituse avamine ja autasustamine

KONKURSS „NÄGIN TEATRIT!“

Ka sel hooajal toimub lastele ja noortele teatriteemaliste tööde konkurs „NÄGIN TEATRIT!“ eesmärgiga kutsuda noori üles mõtlema ja arutlema teatriteemadel. Tööd võivad olla nii kirjutised kui pildid, lood või värsid, fotod või maalid. Oluline on, et nad kannaksid endas peegeldust teatrist. Konkursile laekunud töödest kujundatakse 2011. aasta märtsis Vanemuise suure maja fuajees näitus. Parimad autorid ja juhendajad saavad auhinnaks teatripäasmeid ja -meeneid.

Töid võib saata või tuua kuni 1. märtsini 2011 aadressil:
Teater Vanemuine, Vanemuise tn. 6,
Tartu, e-post: teater@vanemuine.ee.
Võitjad kuulutatakse välja 29.03.2011
Vanemuise laste- ja noorte teatripäeva
tähistamise raames.

VANEMUISE KONTSERDIHOOAEG 2010 - 2011

Eri Klasi meistrikursuste lõppkontsert

4. septembril 2010 kl 19 Tartu Jaani kirikus
Ludwig van Beethoven Sümfoonia nr 7 A-duur op. 92
Sergei Prokofjev Sümfoonia nr 7 cis-moll op. 131
Vanemuise Sümfooniaorkester
Dirigeerivad kursustel osalejad

Vanemuise Sümfooniaorkestri hooaja avakontsert

9. oktoobril 2010 kl 19 Vanemuise kontserdimajas
Antonin Dvořák Sümfooniline poeem „Metstvi“ op. 110
Eino Tamberg Viiulikontsert op. 64
Antonin Dvořák Sümfoonia nr 7 d-moll op. 70
Anna-Liisa Bezrodny (viulil)
Dirigent Mihkel Kütson

Vanemuise Sümfooniaorkestri adventikontsert

5. detsembril 2010 kl 17 Tartu Jaani kirikus
Dirigent Lauri Sirp

Muusikalikontsert „Memory 2011“

14. ja 15. jaanuaril kl 19 Vanemuise suures majas
21. jaanuaril kl 19 Jõhvi kontserdimajas
22. jaanuaril kl 19 Estonia kontserdisaalis
Dirigent Tarmo Leinatamm

Ooperigala

1. aprillil 2011 kl 19 Vanemuise kontserdimajas
Konferansjee Hannes Võrno
Dirigent Mihkel Kütson

Vanemuise Sümfooniaorkestri hooaja lõppkontsert

14. mail 2011 kl 19 Vanemuise kontserdimajas
Ralph Vaughan Williams A Sea Symphony
Valentina Kremen (metsosopran)
Atlan Karp (bariton)
Dirigent Mihkel Kütson
Vanemuise Sümfooniaorkester ja ooperikoor, Tartu Noortekoor, Tartu Ülikooli Kammerkoor

BALLETIGALA

Rahvusvahelisele tantsupäevale pühendatud balletigala
Vanemuise suures majas
28. aprillil 2011 kell 19.00

EMT Noortele Alati parimas levialas

MinuEMT noortesoodustus – igavene Happy Hour!

Parima sõbraga räägid 6h kuus tasuta
ning SMSid ja MBd 1=2!

Nokia 5230

3.5G, 2 Mpix kaamera, 3.2"
puutetundlik ekraan, GPS,
e-post, muusikamängija.
Toetab EMT teenuseid SurfPort,
Muusikapood, EMT Eesti kaart
ja Mobiil-TV.

Hind EMT kliendile:
2290.- kr/146.36 €

MinuEMT Kõned 220 hind:
1390.- kr/88.84 €

NOKIA
Connecting People

Sony Ericsson Zylø

3.5G, 3.2 Mpix kaamera,
e-post, muusikamängija,
FM raadio.
Toetab EMT teenuseid
SurfPort, Muusikapood,
EMT Eesti kaart ja Mobiil-TV.

Hind EMT kliendile:
1990.- kr/127.18 €

MinuEMT Kõned 140 hind:
1390.- kr/88.84 €

Sony Ericsson

emt.ee

Tule vormista endale MinuEMT pakett meie esinduses või EMT iseteeninduses www.emt.ee.
Pakkumine kehtib kuni 30.09.2010 või kuni soodushinnaga tooteid jätkub. Telefonipakkumine kehtib
18-kuulise tähtajalise kohustuse võtmisel MinuEMT kõneteenuspaketiga. Lisainfo www.emt.ee.